Proiectul Competitivitatea Agricolă și Dezvoltarea Întreprinderilor

ACED

USAID
DIN PARTEA POPORULUI AMERICAN

MILLENNIUM CHALLENGE CORPORATION
UNITED STATES OF AMERICA

EVIDENȚA CONTABILĂ PENTRU ANTREPRENORII AGRICOLI

Ghid Practic

Lucia Ușurelu

Natalia Florea

Chișinău 2013

CUPRINS

INTRODUCERE 3

1. PARTICULARITĂȚILE DE ORGANIZARE A EVIDENŢEI CONTABILE 4

2. SISTEMUL CONTABIL ÎN PARTIDĂ SIMPLĂ 10

3. SISTEMUL CONTABIL SIMPLIFICAT AL PARTIDEI DUBLE 20

4. MODUL DE ORGANIZARE A INFORMAȚIEI CONTABILE ÎN DOCUMENTELE ŞI REGISTRELE CONTABILE 28

5. PARTICULARITĂȚILE DE CONTABILIZARE A OPERAȚIUNILOR ECONOMICE 36

6. MIC DICŢIONAR CONTABIL EXPLICATIV 51

BIBLIOGRAFIE 54

ANEXE 55

INTRODUCERE

Scopul acestui ghid este de a oferi un set de informaţii și instrumente pentru acele persoane care intenţionează să iniţieze o afacere în agricultură sau să ofere sprijin antreprenorilor în actualizarea cunoștinţelor, dezvoltarea abilităţilor și aptitudinilor antreprenoriale.

Pe paginile acestui ghid veţi găsi informaţii succinte, dar destul de importante și relevante activităţii economice, tehnici de percepere a elementelor contabile, precum și sugestii despre identificarea și alegerea formelor de organizare și evidență în cadrul ativității agenților economici.

Acest ghid se dedică tuturor persoanelor juridice sau fizice, care desfăşoară activitate de întreprinzător, gospodarii agricole, societati cu raspundere limitata, organizaţiilor necomerciale (în continuare - agenţi economici), care ţin *contabilitatea în partidă simplă* în conformitate cu legislaţia Republicii Moldova, indiferent de apartenenţa lor de ramură, tipul de proprietate, forma juridică şi de organizare. Un accent deosebit se va pune pe particularitățile evidenței contabile în unitățile agricole și sistemului de evidență în partida simplă.

Pentru ilustrarea exemplelor de completare a formularelor și registrelor contabile a fost folosit exemplul gospodăriei Nicu Bejan, s. Puhaceni, r. Anenii Noi.

1

PARTICULARITĂȚILE DE ORGANIZARE A EVIDENȚEI CONTABILE

Cunoașterea contabilității și capacitatea de a analiza date cu conținut economic sunt necesare nu numai contabililor, dar și conducătorilor, specialiștilor, precum și altor persoane autorizate cu dreptul de a gestiona patrimoniul întreprinderilor.

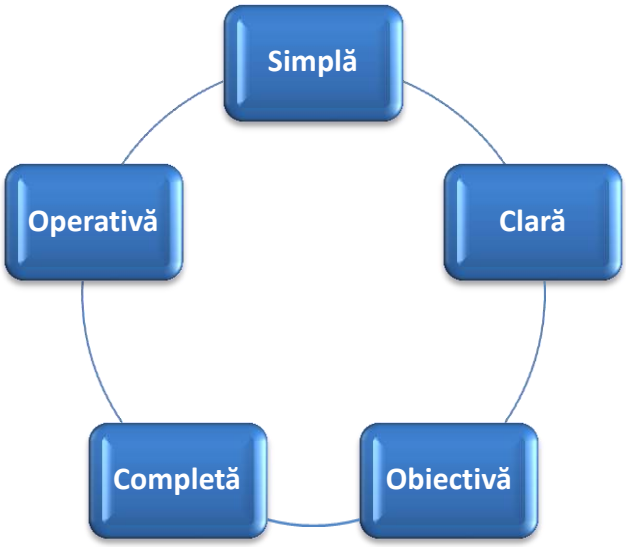
Antreprenorul trebuie să știe a "citi" cifrele, percepînd prin intermediul și ajutorul acestora esența economică a fenomenelor, evidențiind în timp și promt evoluțiile acestora pentru a lua decizii necesare corecte.

Contabilitatea este adesea numită limbajul de afaceri. Funcția de bază a oricărui limbaj este de a servi drept mijloc de comunicare. În acest context, scopul contabilității este de a comunica sau de a raporta rezultatele operațiunilor de afaceri și diferitele sale aspecte.

📖Ce reprezintă evidenţa contabilă?

Evidența contabilă reflectă operaţiunile de ordin economico-financiar ce au loc într-o unitate economică, pe parcursul unei perioade de timp determinate (o lună/ un trimestru/ un an), operaţiuni care sunt consemnate într-o anumită ordine şi conform unor reguli bine determinate, stipulate de legislaţia în vigoare.

Cerințele de bază pentru evidența contabilă

Evidența contabilă este o obligativitate prin lege.

Astfel înregistrarea cronologică și sistematică a operațiilor întreprinderii este obligatorie prin Legea Contabilității, care potrivit articolului 5 prevede: *"Persoanele fizice și juridice care practică activitate de întreprinzător sunt obligate să organizeze și să țină evidența contabilă în mod stabilit"*

Ținerea evidenței contabile este necesară reieșind şi din următoarele considrente:

Controlul activității întreprinderii nu este posibil fără existența înregistrărilor contabile a tuturor operațiunilor economice efectuate de aceasta;
Calcularea corectă a impozitelor este posibilă numai în cadrul unei contabilități bine organizate;
Deciziile luate de conducerea întreprinderii pot fi obiective dacă ele sunt bazate pe date reale reflectate în contabilitate:
Protecția bunurilor aflate în gestiunea întreprinderii este mult mai eficientă în condițiile unei contabilități bine organizate;
Planificarea activităților viitoare a întreprinderii nu este posibilă fără cunoașterea activității anterioare;

Profitul care întreprinderea îl va distribui proprietarilor săi, depinde în mare măsură de modul de înregistrare contabilă a operațiunilor economice ale întreprinderii.

📖Cadrul legislativ

Principalul document care reglementează activitatea contabilă este

Legea Contabilităţii Nr. 113 din 27.04.2007, în vigoare de la 01.01.2008

Actele normative de bază care reglementează evidența contabilă a întreprinderilor sunt următoarele:

Legea Contabilității;
Standardele Naționale de Contabilitate;
Planul de conturi contabile al activității economico-financiare a întreprinderilor.

Deşi contabilitatea se raportează la parametrii cantitativi ai activităţii de întreprinzător, în articolul 6 al Legii Contabilității, alineatele 1 şi 2 se fac unele referiri şi la aspectele calitative ale acesteia.

Întreprinderile cu specific agricol ţin contabilitatea în conformitate cu prevederile:

Standardul Național de Contabilitate SNC nr.6 "Particularitățile contabilității în întrprinderile agricole",
Standardul Național de Contabilitate SNC nr.62 " Contabilitatea în partidă simplă"
Legea Contabilităţii, Nr. 113 din 27.04.2007
Bazele conceptuale ale pregătirii şi prezentării rapoartelor financiare,
Planul de conturi contabile al activităţii economico-financiare a întreprinderilor,
Alte standarde naţionale de contabilitate (S.N.C.) şi acte normative în vigoare.

Principii de bază şi caracteristici calitative ale contabilității

Contabilitatea se ţine conform următoarelor principii de bază:

Continuitatea activităţii;
Contabilitatea de angajamente;
Permanenţa metodelor;
Separarea patrimoniului şi datoriilor;
Necompensarea;
Consecvenţa prezentării.

Informaţia din rapoartele financiare trebuie să corespundă următoarelor caracteristici calitative:

Inteligibilitatea;
Relevanţa;
Credibilitatea;
Comparabilitatea.

Întreprinderile înregistrate potrivit legislației în vigoare au **obligativitatea ţinerii contabilităţii**, și prevede:

(1) Standardele de contabilitate constituie baza ţinerii contabilităţii şi raportării financiare de către entităţi şi sunt parte componentă a cadrului juridic al Republicii Moldova. Pentru întreprindere, standardele de contabilitate sunt obligatorii şi acestea se selectează în conformitate cu art.4. Legea contabilităţii, Nr. 113 din 27.04.2007

2) Întreprinderea este obligată să ţină contabilitatea şi să întocmească rapoartele financiare în modul prevăzut de legislația în vigoare, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile şi de alte acte normative.

Ce sunt standardele naţionale de contabilitate (SNC)?

Sunt standarde şi înterpretări bazate pe directivele Uniunii Europene şi pe SIRF elaborate şi aprobate de Ministerul Finanţelor al Republicii Moldovei, care stabilesc reguli generale obligatorii privind ţinerea contabilităţii şi raportare financiară.

Conform art. 8 al Legii Contabilității, evidența contabilă se ţine în limba de stat şi în monedă naţională, iar contabilitatea faptelor economice efectuate în valută se ţine atât în monedă naţională, cât şi în valută străină, potrivit standardelor de contabilitate.

CINE POARTĂ RĂSPUNDEREA PENTRU ŢINEREA EVIDENŢEI CONTABILE?

În funcţie de forma juridică a unității economice, aceasta se repartizează după cum urmează:

Tipuri de întreprinderi / întreprinzători	Factorul de răspundere
a. Întreprinzători individuali	• Proprietarului
b. Întreprinderea ai cărei proprietari au răspundere nelimitată	• Partenerilor
c. Întreprinderea cu răspundere limitată	• Conducerii (organului executiv)
d. În entităţile neprevăzute la lit. a), c).	• Conducătorului entității

CE SUNT ETALOANELE DE EVIDENŢĂ?

Etaloanele de evidență sunt unităţi de măsură-standard care exprimă cifric, cantitativ şi valoric mijloacele economice, sursele de formare a acestora şi procesele economice.

Tipul de etalon	Ce exprimă	Unitatea de măsură
Etalon natural	Mijloacele economice (activele)	Metri, kilograme, litri, bucăţi etc.
Etalon-muncă	Cantitatea de muncă cheltuită pentru producere / prestare	Minute, ore-muncă, zile-muncă
Etalon bănesc	Patrimoniul în formă bănească	Lei moldoveneşti, euro, dolari etc.

MODALITĂȚI DE ŢINERE A EVIDENŢEI CONTABILE

O etapă importantă în organizarea contabilității unei întreprindei este alegerea sistemului contabil ce urmează a fi aplicat.

Întreprinderile cu răspundere limitată şi răspundere nelimitată organizează şi ţin contabilitatea în baza sistemului contabil:

PARTIDĂ SIMPLĂ	PARTIDĂ DUBLĂ SIMPLIFICATĂ	PARTIDĂ DUBLĂ COMPLETĂ
DOCUMENTE PRIMARE REGISTRE CONTABILE	DOCUMENTE PRIMARE REGISTRE CONTABILE SIMPLIFICATE RAPOARTE FINANCIARE SIMPLIFICATE	DOCUMENTE PRIMARE REGISTRE CONTABILE CARTEA MARE RAPOARTE FINANCIARE

Partidă simplă

Metoda prevede reflectare unilaterală a operaţiunii economice conform metodei "intrare-ieşire", fără prezentarea rapoartelor financiare – entităţile, care nu depăşesc limitele a două din următoarele trei criterii pentru perioada de gestiune precedentă:

totalul veniturilor din vânzări - cel mult 3 milioane de lei;
valoarea de bilanţ a activelor pe termen lung - cel mult 1 milion de lei;
numărul mediu scriptic al personalului în perioada de gestiune - cel mult 9 persoane.

Simplificat în partidă dublă

Potrivit acestei metode, antreprenorul îşi poate elabora propria politică de contabilitate, utilizând formularele recomandate de SNC, întocmind rapoarte financiare în volumul şi conform formularelor prevăzute de legislaţie.
Prezentarea rapoartelor financiare simplificatese referă la întreprinderile, care nu depăşesc limitele a două din următoarele trei criterii pentru perioada de gestiune precedentă:

totalul veniturilor din vînzări – cel mult 15 milioane de lei;
totalul bilanţului contabil – cel mult 6 milioane de lei;
numărul mediu scriptic al personalului în perioada de gestiune – cel mult 49 de persoane.

Complet în partidă dublă

Metoda reprezintă prin sine forma de ținere a contabilității cu prezentarea rapoartelor financiare complete – entităţi care nu cad sub incidenţa lit.a) şi b).

Exemplu: În cadrul activității întreprinderii individuale sunt antrenați trei membri a unei familii și un angajat din exterior. Venitul din vînzări annual constiruie 450 000 lei, iar valoarea de bilanț a mijlaocelor fixe constituie 150 000 lei. În acest caz întreprinderea individuală este în drept să țină evidența contabilă în partidă simplă. Dacă acest sistem nu satisface necesitățile întreprinderii, aceasta este în drept să aleaga sistemul simplificat al partied duble sau sistemul complet al partied duble.

La alegerea sistemului contabil care urmează a fi aplicat trebuie de condus de următoarele aspecte:

Prevederile actelor normative care stabilesc anumite limite pentru utilizarea sistemelor contabile simplificate;

Particularitățile întreprinderii și necesitățile de informație.

Pentru alegerea unui anumit sistem contabil este necesar de analizat indicatorii care caracterizează întreprinderea concretă cu scopul de a determina în ce măsură acești indicatori corespund cu cerințelor actelor normative și particularităților specific unui sau altui sistem. La această etapă de organizare a contabilității, pe de o parte se urmărește scopul de a obține o imagine cît mai completă a activității și patrimoniului înntreprinderii, iar pe de altă parte un sistem contabil mai simplu permite implementarea și utilizarea mai eficientă a acestuia.

Pentru alegerea sistemului contabil, se recomandă de a supune analizei următorii indicatori:

Forma organizatorico-juridică;

Volumul anual al vînzărilor nete;

Specificul activității (comerț, producer, prestăro de sevicii etc.);

Valoarea de bilanț a mijloacelor fixe;

Numărul de angajați;

Nomenclatorul tipurilor de produse, servicii;

Modul de efectuare a decontărilor cu furnizorii și cumpărătorii.

Întreprinderea care are dreptul să utilizeze sistemul contabil în partidă simplă poate aplica sistemul simplificat sau complet în partidă dublă, iar întreprinderea care are dreptul să utilizeze sistemul simplificat în partidă dublă – sistemul complet în partidă dublă.

Dacă întreprinderile care aplică sistemul contabil în partidă simplă sau simplificat în partidă dublă vor depăşi, în decursul a 2 ani consecutivi, limitele criteriilor prevăzute, ele vor fi obligate să schimbe sistemul contabil.

2

SISTEMUL CONTABIL ÎN PARTIDĂ SIMPLĂ

Esența partidei simple constă în reflectarea unilateral a operașiunilor economice după principiul ”intrare-ieșire”, fără utilizarea Planului de conturi și a înregistrărilor contabile duble. Acest sistem este permis pentru utilizare de către agenții economici, care satisfac următoarele condiții:

totalul veniturilor din vânzări - cel mult 3 000 000 lei;
valoarea de bilanţ a activelor pe termen lung - cel mult 1 000 000 lei;
numărul mediu scriptic al personalului în perioada de gestiune - cel mult 9 persoane.

Utilizarea sistemului contabil în partidă simplă presupune respectarea următoarelor principii:

Principii ce urmează de respectat

Veniturile și cheltuielile se constată și se reflect în contabilitate în perioada de gestiune în care acestea s-au produs, indifferent de momentul efectiv al încasării sau plății mijloacelor bănești;

Patrimoniul și datoriile întreprinderii există separate de patrimoniul și datoriile proprietarilor acestei întreprinderi

La aplicarea sistemului contabil în partidă simplă urmează a fi respectate următoarele reguli de bază:

Reguli ce urmează de respectat

Constatarea și evidența activelor materiale pe termen lung

Constatarea și evidența obiectelor de mică valoare și scurtă durată;

Constatarea și evidența stocurilor e mărfuri și materiale;

Constatarea și evidența producției proprii;

Evidența decontărilor cu debitorii și creditorii;

Constatarea veniturilor membrilor familiei

Pentru ținerea contabilității în partidă simplă Standardul Național de Contabilitate nr. 62 ”Contabilitatea în partidă simplă”, recomandă utilizarea Registrului încasărilor (veniturilor) și plăților (cconsumurilor și cheltuielilor).

Adițional, la necessitate, pot fi utilizate următoarele borderouri:

Borderoul de evidență a producției proprii;

Borderoul de evidență a decontărilor cu debitorii și creditorii;

Borderoul de evidență a mijloacelor fixe și a obiectelor de mică valoare și scurtă durată.

Registrul încasărilor (veniturilor) și plăților (consumurilor și cheltuielilor) – formularul CPS-1

CUM CONTABILIZĂM PLĂŢILE?

Plăţile se înregistrează nemijlocit în momentul efectuării lor în baza documentelor justificative în:

Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor)

Borderoul de evidenţă a decontărilor cu debitorii şi creditorii

CUM CONTABILIZĂM CHELTUIELILE?

Cheltuielile se constată în momentul **recepţionării valorilor** materiale achiziţionate (prestării serviciilor) de la terţi, indiferent de momentul plăţii efective a acestora.

Acestea se înregistrează în baza următoarelor documente justificative:

Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor),

Borderoul de evidenţă a decontărilor cu debitorii şi creditorii

Borderoul de evidenţă a producţiei proprii, în cazul ieşirii producţiei proprii.

Mijloacele băneşti sau altă formă de compensare pot fi plătite de agentul economic atît în momentul constatării cheltuielilor, cît şi în perioadele de pînă/după constatarea acestora.

Astfel sînt posibile următoarele situaţii:

Momentele plăţii mijloacelor băneşti şi constatării consumurilor şi cheltuielilor coincid.

Suma mijloacelor băneşti plătite se înregistrează concomitent la plăţi şi la consumurile şi cheltuielile activităţii operaţionale în *Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor)*.

Plata mijloacelor băneşti s-a produs (au fost transferate în avans), însăconsumurile şi cheltuielile nu au fost constatate (materialele şi mărfurile n-au fost primite).

Suma mijloacelor băneşti plătite se reflectă la plăţi în:
Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor) şi totodată ca datorii ale altor agenţi economici în *Borderoul de evidenţă a decontărilor cu debitorii şi creditorii*.

La primirea materialelor şi mărfurilor în *Borderoul de evidenţă a decontărilor cu debitorii şi creditorii* se înregistrează achitarea datoriei de către alţi agenţi economici, la valoarea materialelor şi mărfurilor efectiv primite şi concomitent această sumă se constată în *Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor)* ca consumuri şi cheltuieli ale activităţii de bază.

Consumurile şi cheltuielile au fost constatate (materialele şi mărfurile au fost primite), însă mijloacele băneşti n-au fost plătite.

Suma consumurilor şi cheltuielilor constatate se reflectă în *Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor)* ca consumuri şi cheltuieli obţinute din activitatea de bază şi

se înregistrează concomitent în *Borderoul de evidenţă a decontărilor cu debitorii şi creditorii* ca datorii faţă de alţi agenţi economici.
La achitarea datoriei această sumă se înregistrează în *Borderoul de evidenţă a decontărilor cu debitorii şi creditorii* şi în *Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor)* - ca plăţi.

CUM CONTABILIZĂM ÎNCASĂRILE?

Încasările se reflectă în momentul efectuării acestora, în baza documentelor de casă şi de decontare în:

Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor)

Borderoul de evidenţă a decontărilor cu debitorii şi creditorii.

CUM CONTABILIZĂM VENITURILE?

Veniturile se constată şi se reflectă în contabilitate în perioada în care au fost livrate produsele şi prestate serviciile, indiferent de momentul efectiv al încasării mijloacelor băneşti.

Acestea se înregistrează în baza documentelor justificative în:

Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor)

Borderoul de evidenţă a decontărilor cu debitorii şi creditorii.

Mijloacele băneşti sau altă formă de compensare pot fi primite (încasate) de agentul economic atît în momentul constatării venitului, cît şi în perioadele de pînă/după constatarea acestuia.

Astfel, sunt posibile următoarele situaţii:

Momentele încasării mijloacelor băneşti şi constatării veniturilor coincid.

Suma mijloacelor băneşti primite va fi înregistrată concomitent la încasări şi la venituri în *Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor)*.

Veniturile nu s-au constatat (produsele, mărfurile şi serviciile n-au fost livrate).

Suma mijloacelor băneşti primite se reflectă ca încasări în:

Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor) şi ca datorii faţă de alţi agenţi economici în ***Borderoul de evidenţă a decontărilor cu debitorii şi creditorii*.**

La livrarea produselor şi mărfurilor şi prestarea serviciilor în ***Borderoul de evidenţă a decontărilor cu debitorii şi creditorii*** se înregistrează achitarea datoriilor faţă de alţi agenţi economici la valoarea produselor, mărfurilor efectiv transmise, precum şi a serviciilor prestate şi concomitent cu această sumă se constată în *Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor)* ca venituri din activitatea operaţională.

Veniturile au fost constatate (produsele, mărfurile şi serviciile au fost livrate), însă mijloacele băneşti nu au fost încasate.

Suma veniturilor constatate se reflectă în:

Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor) ca venituri obţinute din activitatea operaţională şi această sumă se înregistrează în *Borderoul de evidenţă a decontărilor cu debitorii şi creditorii* ca mijloace băneşti ce trebuie încasate de la alţi agenţi economici.

La încasarea mijloacelor băneşti suma specificată se înregistrează în *Borderoul de evidenţă a decontărilor cu debitorii şi creditorii* ca stingere a datoriei şi în *Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor)* - ca încasări.

MODALITATEA DE ȚINERE A REGISTRULUI ÎNCASĂRILOR (VENITURILOR) ȘI PLĂȚILOR (CONSUMURILOR ȘI CHELTUIELILOR)

Potrivit prevederilor Standardului Național de Contabilitate nr. 62 ”Contabilitatea în partidă simplă” sunt stabilite anumite reguli care prevăd ținerea **Registrul încasărilor (veniturilor) și plăților (consumurilor și cheltuielilor),** și anume:

Registrul reprezintă un document generalizator pentru înregistrarea încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor), formatul A4, tipărit pe ambele feţe ale paginii.

Acesta se deschide pe fiecare lună sau pe anul de gestiune în întregime. Registrul trebuie să fie şnuruit şi numerotat. Pe ultima pagină a Registrului se înscrie numărul de pagini conţinute, care sînt certificate prin semnăturile conducătorului şi persoanelor responsabile pentru ţinerea evidenţei. La începutul anului rezultatul financiar este egal cu zero, iar soldul mijloacelor băneşti este egal cu soldul mijloacelor băneşti la sfîrşitul perioadei de gestiune precedente. Lunar se calculează totalul pe luna dată, totalul pe trimestrul şi totalul cumulativ de la începutul anului.

În rîndul „Denumirea agentului economic” se indică denumirea agentului economic, operaţiunile economice ale căruia vor fi înregistrate în Registrul specificat.

În rîndul „Adresa juridică” se reflectă adresa juridică a agentului economic.

În rîndul „Codul fiscal” se indică codul fiscal al agentului economic.

În rîndul „de la _____ pînă la _____ 200__” se înscrie începutul (ziua, luna) şi sfîrşitul (ziua, luna, anul) perioadei la care se referă operaţiunile economice înregistrate.

În rîndul „Întocmit _____ Verificat _____” se indică numele şi prenumele persoanelor care au efectuat şi au verificat înregistrările din registru şi semnăturile lor.

În coloana 1 se înscrie numărul de ordine al operaţiunii economice.

În coloana 2 „Data, luna, anul” se indică data, luna şi anul cînd a fost efectuată operaţiunea economică.

În coloana 3 se indică denumirea cumpărătorului, clientului căruia i s-a vîndut producţia proprie, marfa, i s-au acordat servicii etc. şi denumirea furnizorului de la care s-au cumpărat materiale, mărfuri, s-au primit servicii etc. Tot aici, în ordine cronologică prin metoda poziţională (pe fiecare rînd), în baza fiecărui document justificativ, se înregistrează operaţiunile economice efectuate.

Unitatea de măsură se indică în coloana 4.

Indicatorii cantitativi ai operaţiunii economice se înregistrează în coloana 5.

În coloana 6 „Denumirea şi numărul documentului” se indică denumirea şi numărul documentului, în baza căruia s-a efectuat înregistrarea operaţiunii economice.

În coloana 7 se înscrie suma mijloacelor băneşti efectiv primite (încasate).

În coloana 8 se înregistrează veniturile rezultate din activitatea de bază (operaţională).

Veniturile din alte activităţi (neoperaţionale) se reflectă în coloana 9.

În coloana 10 se înscrie suma mijloacelor efectiv plătite (transferate) la executarea operaţiunii economice.

Consumurile şi cheltuielile din activitatea de bază (operaţională) se înregistrează în coloana 11.

Cheltuielile din alte activităţi (neoperaţionale) se indică în coloana 12.

În coloana 13 se înregistrează soldul mijloacelor băneşti în numerar determinat după efectuarea fiecărei operaţiuni economice. El se calculează astfel: soldul la începutul perioadei de gestiune (col. 13) + încasările în numerar (col. 7) – plăţile în numerar (col. 10). Soldul mijloacelor băneşti în numerar **nu poate fi negativ**.

În coloana 14 se înregistrează soldul mijloacelor băneşti la contul de decontare determinat după efectuarea fiecărei operaţiuni economice. El se calculează astfel: soldul la începutul perioadei de gestiune (col. 14) + încasările pe contul de decontare (col. 7) – plăţile pe contul de decontare (col. 10). Soldul mijloacelor băneşti pe contul de decontare nu poate fi negativ.

În coloanele 15 şi 16 se înscrie rezultatul financiar (profit sau pierdere) determinat după efectuarea fiecărei operaţiuni economice, care se calculează în modul următor: rezultatul financiar = veniturile – consumurile şi cheltuielile.

Profitul se obţine în cazul cînd veniturile sînt mai mari decît consumurile şi cheltuielile, iar pierderea – în cazul cînd consumurile şi cheltuielile sînt mai mari decît veniturile. În coloana 15 se reflectă profitul sau pierderea din activitatea de bază, iar în coloana 16 - profitul sau pierderea din alte activităţii.

CUM CONSTATĂM VENITURILE MEMBRILOR FAMILIEI?

Standardele de contabilitate recomandă determinarea veniturilor membrilor familiei care iau parte în activitatea economico-financiară a agentului economic astfel: veniturile membrilor familiei includ atît cele provenite din vînzarea producţiei, mărfurilor şi prestarea serviciilor, cît şi cele rezultate din consumul producţiei proprii.

La sfîrşitul perioadei de gestiune veniturile totale ale agentului economic se diminuează cu suma cheltuielilor suportate, determinîndu-se astfel profitul.

După calcularea şi achitarea impozitului pe venit, profitul net, în baza actelor de constituire, poate fi repartizat între membrii familiei şi considerat ca drepturi salariale.

CUM ȚINEM EVIDENŢA IMPOZITELOR?

Impozitele se calculează conform regulilor stipulate în legislaţia fiscală în vigoare pentru perioada de activitate a agentului economic.

Impozitele, taxele şi alte defalcări obligatorii se reflectă în *Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor)* în coloanele *"Plăţi"* şi *"Consumuri şi cheltuieli ale activităţii operaţionale"*.

Impozitul pe venit se înregistrează în Registrul specificat ca cheltuieli din alte activităţi **(neoperaţionale**).

Agenţii economici care ţin contabilitatea în partidă simplă dezvăluie următoarea informaţie:

valoarea mijloacelor fixe pe tipuri;

valoarea obiectelor de mică valoare şi scurtă durată pe tipuri;

consumurile şi cheltuielile perioadei de gestiune;

veniturile perioadei de gestiune;

profitul net (pierdere) al perioadei de gestiune obţinut de către agentul economic;

sumele impozitelor şi taxelor calculate şi achitate;

numărul membrilor de familie care iau parte la activitatea economico-financiară a agentului economic;

numărul de persoane angajate;

informaţia referitoare la componenţa grupelor (subgrupelor) de animale şi plante;

valoarea şi suprafaţa terenurilor agricole pe tipuri;

valoarea produselor obţinute în cursul anului de gestiune pe grupe distincte.

PE TIPURI DE PRODUSE AGRICOLE:

recolta la 1 ha de plante (în fitotehnie);

productivitatea animalelor (în sectorul zootehnic).;

informaţia privind subvenţiile de stat primite în cursul anului de gestiune, condiţiile şi scopurile primirii acestora, precum şi cauzele neîndeplinirii condiţiilor de acordare a subvenţiilor etc.

Informaţia generalizatoare se prezintă la cererea organelor de control sau altor instituţii, organizaţii abilitate.

Cunoasterea mecanismului de impozitare va ajuta agentul economic să nu cadă în capcana acelor greșeli care se fac, de obicei, începînd cu primul trimestru din viaţa de „întreprinzator cu acte” şi care sunt destul de costisitoare pentru a regreta, mai tîrziu, că a pornit la drum insuficient pregatit.
Trebuie conștientizat faptul că întreprinderea nou creată devine responsabilă din punct de vedere juridic pentru neachitarea în timp util a impozitelor, taxelor si altor plăți obligatorii.

INDICATORI DE BAZĂ pentru impozite

	2012	2013
Impozit pe venit		
persoane juridice	12% din venitul impozabil	12% din venitul impozabil
agenţii economici venitul cărora a fost estimat după metode indirecte	15 % din depăşirea venitului estimat faţă de venitul brut înregistrat	15 % din depăşirea venitului estimat faţă de venitul brut înregistrat
persoane juridice subiecţi ai sectorului IMM neplătitori de TVA (obligatoriu pentru agenţii economici ce au obţinut venit din activitatea operaţională în sumă de pînă la 100000 lei, opţional dacă venitul din activitatea operaţională este în sumă de la 100000 lei la 600000 lei)	3% din venitul din activitatea operaţională	3% din venitul din activitatea operaţională
gospodării ţărăneşti (de fermier)	7% din venitul impozabil	7% din venitul impozabil
persoane fizice şi intreprinzatori individuali	7%-mai puţin de 25200 lei	7%-mai puţin de 26700 lei
	18 %-mai mult de 25200 lei	18 %-mai mult de 26700 lei
Scutiri		
personală	8.640 lei	9.120 lei
p/u persoană întreţinută	1.920 lei	2.040 lei
Scutire majorată	12.840 lei	13.560 lei
Contribuţii de asigurări sociale		
angajator	23%	23%
angajat	6%	6%
suma maximă anuală a contribuţiei individuale de asigurare socială ce poate fi calculată (5*salariul mediu lunar pe economie*12*6%)	12.780 lei	13860 lei
Prima de asigurare obligatorie medicală		
angajator	3,50%	3,50%
angajat	3,50%	3,50%
Salariul mediu lunar prognozat	3.550 lei	3850 lei
Plafonul de atribuire la mijloace fixe	6.000 lei	6.000 lei
Limita valorii uzurabile la autoturisme	200 000 lei	200 000 lei
Limita cheltuielilor de reparaţie a mijloacelor fixe proprii	15% din baza valorică	15% din baza valorică
Limita cheltuielilor de reparaţie a mijloacelor fixe arendate	15% din plata anuală p/u arendă	15% din plata anuală p/u arendă
Limita cheltuielilor neconfirmate documentar	0,2% din venitul impozabil	0,2% din venitul impozabil

Limita cheltuielilor de filantropie/sponsorizare	10% din venitul impozabil	10% din venitul impozabil
Limita cheltuielilor sub forma de taxa de aderare şi cotizaţii de membru destinate activităţii patronatelor	0.15% din fondul de retribuire a muncii	0.15% din fondul de retribuire a muncii
Pragul pentru înregistrarea benevolă în calitate de plătitor TVA	100 000 lei	100 000 lei
Pragul pentru înregistrarea obligatorie în calitate de plătitor TVA	600 000 lei	600 000 lei
Cote TVA		
Standard - din valoarea impozabilă a mărfurilor şi serviciilor importate şi a livrărilor efectuate în RM	20%	20%
Cote reduse		
- la pîine şi produsele de panificaţie - la lapte şi produsele lactate - la medicamente	8%	8%
- la zahărul din sfecla de zahăr - la producţia din fitotehnie şi horticultură în formă naturală şi producţia din zootehnie în formă naturală, masă vie şi sacrificată etc.	8%	20%
- la gazele naturale şi gazele lichefiate	6%	8%
Cota zero - la mărfurile şi serviciile livrate în conformitate cu art.104 din Codul Fiscal	0%	0%
Majorări de întîrziere		
pentru neplata în termen a impozitelor, taxelor	15% anual	10% anual
pentru neplata în termen a contribuţiei de asigurări sociale de stat	0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întîrziere	0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întîrziere
Pentru neplata în termen a primei de asigurare obligatorie de asistenţă medicală	0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întîrziere	0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întîrziere
Rata de bază stabilită de BNM pentru luna noiembrie a anului trecut	9,50%	4,50%
Rata de bază la credite acordate pe termen lung (mai mare de 5 ani) stabilită de BNM	7%	5%

3

SISTEMUL CONTABIL SIMPLIFICAT AL PARTIDEI DUBLE

Utilizarea metodei de evidență presupune că agentul economicl își poate elabora propria politică de contabilitate, utilizând formularele recomandate de SNC, întocmind rapoarte financiare în volumul şi conform formularelor prevăzute de legislaţie.

În cazul aplicării sistemului contabil simplificat întreprinderea:

a) elaborează şi utilizează **Planul de conturi contabile** simplificat;
b) utilizează formulare de registre contabile, recomandate de prezentul standard;
c) întocmeşte rapoarte financiare în volumul şi conform formularelor prevăzute de Standardul Naţional de Contabilitate 4 "Particularităţile contabilităţii la întreprinderile micului business" .

Planul de conturi simplificat este elaborat de fiecare întreprindere de sine stătător în baza Planului de conturi contabile al activităţii economico-financiare a întreprinderilor, aprobat prin ordinul Ministerului Finanţelor al Republicii Moldova nr.174 din 25 decembrie 1997 şi reflectat în politica sa de contabilitate pe anul de gestiune.Întreprinderea poate să utilizeze (cu titlu de recomandare) următorul Plan de conturi contabile simplificat

NOMENCLATORUL CONTURILOR CONTABILE SIMPLIFICAT

Numărul şi denumirea clasei de conturi	Simbolul contului sintetic	Denumirea contului sintetic	Conţinutul	
			debitului	creditului
1	2	3	4	5
Active pe termen lung	111	Active nemateriale	Intrări	Ieşiri
	113	Amortizarea activelor nemateriale	Casarea	Calcularea
	121	Active materiale în curs de execuţie	Reflectarea consumurilor pentru crearea, construcţia obiectelor de mijloace fixe	Decontarea costului a mijloacelor fixe puse în funcţiune
	123	Mijloace fixe	Intrări	Ieşiri
	124	Uzura mijloacelor fixe	Casarea	Calcularea
	131	Investiţii pe termen lung în părţi nelegate	Intrări	Ieşiri

Active curente	211	Materiale	Intrări	Consumuri (ieşiri)
	212	Animale la creştere şi îngrăşat	Intrări	Ieşiri
	215	Producţia în curs de execuţie	Acumularea cheltuielilor privind fabricarea produselor (prestarea serviciilor)	Decontarea costului efectiv a producţiei fabricate (serviciilor prestate)
	216	Produse	Intrări (predarea la depozit)	Decontarea valorii de bilanţ a mărfurilor vîndute
	217	Mărfuri	Procurarea	Decontarea valorii de bilanţ a produselor vîndute
	221	Creanţe pe termen scurt aferente facturilor comerciale	Calcularea (apariţia)	Achitarea
	224	Avansuri pe termen scurt acordate	Eliberarea	Trecerea în cont (restituirea)
	225	Creanţe pe termen scurt privind decontările cu bugetul	Plăţi în avans	Trecerea în cont a plăţilor în avans (recuperarea din buget)
	227	Creanţe pe termen scurt ale personalului	Eliberarea sumelor spre decontare	Decontarea (restituirea) sumelor spre decontare
	229	Alte creanţe pe termen scurt	Calcularea (apariţia)	Achitarea
	231	Investiţii pe termen scurt în părţi nelegate	Procurarea (alocarea)	Ieşiri (achitări)
	241	Casa	Primirea	Consumul (eliberarea)
	242	Cont de decontare	Primirea	Virarea
	251	Cheltuieli anticipate curente	Acumularea	Decontarea
Capital propriu	311	Capital statutar	Micşorarea	Majorarea
	321	Rezerve stabilite de legislaţie	Utilizarea	Crearea
	332	Profit nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenţi	Reflectarea pierderilor (utilizarea profitului)	Reflectarea profitului (acoperirea pierderilor)
	333	Profit net ((pierdere) al perioadei de gestiune	Pierderi (cheltuieli), utilizarea profitului	Profit (venituri), casarea pierderilor
	341	Diferenţe din reevaluarea activelor pe termen lung	Reduceri de preţuri	Ecart de reevaluare
	342	Subvenţii întreprinderilor de stat	Primirea	Utilizarea (restituirea)
Datorii pe termen lung	411	Credite bancare pe termen lung	Rambursarea	Primirea
	423	Finanţări şi încasări cu destinaţie specială	Utilizarea (restituirea)	Primirea
Datorii pe termen scurt	511	Credite bancare pe termen scurt	Rambursarea	Primirea
	515	Venituri anticipate curente	Casarea	Primirea
	521	Datorii pe termen scurt privind facturile comerciale	Achitarea	Calcularea

	523	Avansuri pe termen scurt primite	Trecerea în cont (restituirea)	Primirea
	531	Datorii faţă de personal privind retribuirea muncii	Achitarea (reţinerea)	Calcularea
	533	Datorii privind asigurările	Achitarea (utilizarea)	Calcularea
	534	Datorii privind decontările cu bugetul	Achitarea (trecerea în cont)	Calcularea
	537	Datorii faţă de fondatori şi alţi participanţi	Achitarea	Calcularea
	539	Alte datorii pe termen scurt	Achitarea	Calcularea
Venituri	611	Venituri din vînzări	Trecerea la rezultatul financiar	Reflectarea valorii mărfurilor, produselor şi serviciilor vîndute la preţuri de livrare (fără TVA)
Cheltuieli	711	Costul vînzărilor	Reflectarea valorii efective a mărfurilor, produselor şi serviciilor vîndute	Trecerea la rezultatul financiar
	713	Cheltuieli generale şi administrative	Acumularea	Trecerea la rezultatul financiar
	731	Cheltuieli (economii) privind impozitul pe venit	Reflectarea cheltuielilor (trecerea la cheltuieli a economiilor)	Trecerea la rezultatul financiar
9. Conturi extrabilanţiere	912	Active materiale pe termen lung arendate	Primirea în arendă	Restituirea către arendator
	921	Valori în mărfuri şi materiale primite în custodie	Luarea în custodie	Restituirea către furnizor
	951	Formulare cu regim special	Procurarea	Utilizarea (casarea)

În caz de necesitate întreprinderea poate să utilizeze de sine stătător şi alte conturi sintetice, inclusiv conturile contabilităţii de gestiune. De exemplu, dacă întreprinderea desfăşoară în afară de activitatea operaţională şi activitate de investiţii, este necesar să se utilizeze suplimentar conturile **621 "Venituri din activitatea de investiţii"** şi **721 "Cheltuieli ale activităţii de investiţii"**. Întreprinderea poate să deschidă de asemenea de sine stătător subconturi pentru conturile sintetice ale **Planului de conturi** simplificat. De exemplu, pentru contul sintetic**123 "Mijloace fixe"** pot fi deschise următoarele subconturi: *1231 "Terenuri"*, *1232 "Mijloace fixe"* şi *1233 "Resurse naturale"*, iar pentru contul sintetic **211 "Materiale"** - subconturile *2111 "Materiale"* şi *2112 "Obiecte de mică valoare şi scurtă durată"*.

În dependent de specificul activităţii şi volumul de operaţii economice ale întreprinderii sistemul contabil simplificat al partidei duble prevede aplicarea a două variante de ţinere a evidenţei contabile:

În baza **Registrului-jurnal de evidenţă a operaţiilor economice**;

Utilizarea **Borderourilor de evidenţă a operaţiilor economice pe conturi (grupe de conturi) contabile**.

Modalitatea de ţinere a registrelor contabile se alege de fiecare întreprindere de sine stătător, pornind de la volumul producţiei (vînzărilor) şi domeniul de activitate şi se reflectă în politica de contabilitate pe anul de gestiune.

Întreprinderea poate să adapteze de sine stătător registrele contabile recomandate de prezentul standard la specificul activităţii sale, precum şi să întocmească registre suplimentare. În acest caz trebuie să se asigure:

respectarea bazei metodologice unice a contabilităţii care prevede aplicarea contabilităţii de angajamente şi dublei înregistrări;

intercorelaţia dintre datele contabilităţii analitice şi sintetice;

reflectarea completă a tuturor operaţiilor economice în registre contabile în baza documentelor contabile primare;

acumularea şi sistematizarea datelor din documentele contabile primare sub aspectul indicatorilor necesari pentru gestiunea şi controlul activităţii economice a întreprinderii, precum şi pentru întocmirea rapoartelor financiare.

UTILIZAREA REGISTRULUI – JURNAL DE EVIDENŢĂ

Această metodă este cea mai simplă formă şi este recomandată întreprinderilor, activitatea cărora nu necesită stocuri mari de resurse material, iar achitarea pentru valorile material procurate sau comercializate se efectuează la momentul livrării.

În acest caz înregistrarea documentelor contabile primare, reflectarea operaţiilor în conturi, determinarea rezultatului financiar se efectuează într-un singur registru contabil - **Registrul-jurnal de evidenţă a operaţiilor economice** (în continuare - **Registru**) conform formularului nr.S-1 (*anexa 1* la prezentul standard). În cazuri necesare întreprinderea poate să utilizeze în afară de **Registru** şi alte registre contabile, formularele cărora sînt prezentate în anexele la prezentul standard: **Borderoul de evidenţă a activelor pe termen lung şi a uzurii (amortizării) acestora** - formularul nr.S-2, **Borderoul de evidenţă a retribuţiilor** - formularul nr.S-10, **Borderoul de evidenţă a decontărilor cu bugetul** - formularul nr.S-11.

Registrul reprezintă un borderou de evidenţă analitică şi sintetică, în baza căruia se determină soldurile activelor, capitalului propriu şi datoriilor, precum şi sumele veniturilor, cheltuielilor şi rezultatelor activităţii întreprinderii la o dată concretă şi se întocmesc rapoarte financiare.

Registrul este un borderou contabil combinat care conţine toate conturile contabile utilizate de întreprindere, fapt ce permite ţinerea evidenţei operaţiilor economice în fiecare din ele. În acest caz **Registrul** trebuie să conţină informaţii necesare pentru completarea posturilor respective din **Bilanţul contabil** şi **Raportul de profit şi pierdere.**

Întreprinderea poate să deschidă **Registrul** pe fiecare lună (în caz de necesitate se utilizează file anexate pentru evidenţa operaţiilor în cadrul conturilor) sau pe anul de gestiune în întregime. În al doilea caz **Registrul** trebuie să fie şnuruit şi numerotat. Pe ultima pagină a **Registrului** se înscrie numărul de pagini conţinute, acestea certificîndu-se prin semnăturile conducătorului şi persoanei responsabile pentru ţinerea contabilităţii, precum şi prin ştampila întreprinderii.

Registrul se deschide prin înscrierea sumelor soldurilor la începutul lunii curente (începutul activităţii întreprinderii) pe fiecare cont sintetic.

Astfel, în coloana *3 "Conţinutul operaţiei"* se înscrie luna şi în ordine cronologică prin metoda poziţională, în baza fiecărui document primar, se reflectă toate operaţiile economice efectuate în cursul acestei luni. Totodată sumele fiecărei operaţii se reflectă în **Registru** prin metoda dublei înregistrări: concomitent în coloanele *"Debit"* şi *"Credit"* ale conturilor de evidenţă a activelor, pasivelor şi rezultatelor financiare.

În cursul lunii în contul **215 "Producţia în curs de execuţie"** în debit se reflectă consumurile pentru fabricarea producţiei (serviciilor), iar în credit - costul efectiv al produselor predate la depozit (serviciilor prestate) care se determină într-un decont special (calculaţie).
Veniturile şi cheltuielile întreprinderii se reflectă în conformitate cu contabilitatea de angajamente nemijlocit în creditul şi debitul contului **333 "Profit net (pierdere) al perioadei de gestiune"**. În cazul desfăşurării la întreprindere a cîtorva feluri de activităţi (operaţională, de investiţii, financiară) pentru contul **333** pot fi deschise subconturile corespunzătoare, iar în **Registru** sînt prevăzute coloane suplimentare. La reflectarea operaţiilor în contul 333 trebuie de avut în vedere că utilizarea mărfurilor, producţiei (serviciilor) în scopuri personale, precum şi în contul retribuirii muncii proprietarilor şi salariaţilor întreprinderii se consideră vînzare cu constatarea veniturilor şi cheltuielilor din vînzări.

Rezultatul financiar din vînzarea mărfurilor, producţiei (serviciilor) se determină ca diferenţa între rulajele debitoare şi creditoare ale contului **333** şi se reflectă în **Registru** într-un rînd distinct. În acest caz în coloana 3 se face înscrierea *"Rezultatul financiar al lunii"*, iar în coloanele*"suma"*, *"contul 333 - credit"* (dacă s-a obţinut profit) sau *"contul 333 - debit"* (dacă s-au obţinut pierderi) se reflectă mărimea rezultatului financiar al lunii curente.

La expirarea lunii se calculează sumele totale lunare ale rulajelor debitoare şi creditoare din cadrul tuturor conturilor sintetice, care trebuie să fie egale cu totalul din coloana 4. În acest caz trebuie de avut în vedere că rulajele din contul 333 se reflectă cu total cumulativ de la începutul anului.

După calcularea rulajelor debitoare şi creditoare totale ale conturilor pe lună se determină soldul pentru fiecare din acestea la ultima zi a lunii curente. În baza soldurilor conturilor din clasele 1-5 se completează **Bilanţul contabil**, iar conform datelor rulajelor debitor şi creditor ale contului **333** se întocmeşte **Raportul de profit şi pierdere** al întreprinderii.

UTILIZAREA BORDEROURILOR DE EVIDENŢĂ

Metoda utilizării **Borderourilor de evidenţă a operaţiunilor economice** este recomandată întreprinderilor ce au stocuri considerabile de materiale, efectuează decontări cu furnizorii şi cumpărătorii, în special prin transfer bancar, sunt plătitori TVA.

În cadrul acestei variante întreprinderea poate să utilizeze pentru evidenţa operaţiilor economice următoarele registre contabile:

- *Borderoul de evidenţă a activelor pe termen lung şi a uzurii acestora* - formularul nr.S-2;
- *Borderoul de evidenţă a stocurilor de mărfuri şi materiale* - formularul nr.S-3
- *Borderoul de evidenţă a animalelor şi păsărilor* - formularul nr.S-4;
- *Borderoul de evidenţă a consumurilor şi cheltuielilor* - formularul nr.S-5;
- *Borderoul de evidenţă a mijloacelor băneşti şi investiţiilor* - formularul nr.S-6;
- *Borderoul de evidenţă a decontărilor cu cumpărătorii şi alţi debitori* - formularul nr.S-7;
- *Borderoul de evidenţă a capitalului propriu* - formularul nr.S-8;
- *Borderoul de evidenţă a decontărilor cu furnizorii* - formularul nr.S-9
- *Borderoul de evidenţă a retribuţiilor* - formularul nr.B-10;
- *Borderoul de evidenţă a decontărilor cu bugetul* - formularul nr.S-11;
- *Borderoul de evidenţă a decontărilor cu alţi creditori* - formularul nr.S-12;
- *Borderoul de evidenţă a vînzărilor şi rezultatelor financiare* - formularul nr.S-13;
- *Balanţa de verificare (şah)* - formularul nr.S-14;
- *Balanţa de verificare a conturilor sintetice* - formularul nr.S-15.

Fiecare borderou se utilizează pentru evidenţa operaţiilor pe un cont sau o grupă de conturi contabile. Suma fiecărei operaţii se reflectă concomitent în două borderouri: într-un borderou - în debitul contului corespondent, iar în altul - în creditul acestuia. În acest caz în ambele borderouri, în coloana "*Conţinutul operaţiei*", se efectuează înscrieri în baza documentelor primare despre conţinutul operaţiei realizate sau se fac explicaţii corespunzătoare.

Generalizarea rulajelor lunare reflectate în borderourile nr.S-2 - nr.S-13 se efectuează în *Balanţa de verificare (şah)* - formularul nr.S-14, în baza căreia se întocmeşte *Balanţa de verificare a conturilor sintetice* (formularul nr.S-15). Conform datelor din Balanţa de verificare S-15 se întocmesc **Bilanţul contabil** şi **Raportul de profit şi pierdere** ale întreprinderii.

În afară de *Balanţa de verificare* S-15 întreprinderea poate de asemenea să întocmească şi **Cartea mare**.

În toate borderourile utilizate se indică luna în care acestea se completează, iar în cazuri necesare - denumirea conturilor sintetice. La sfîrşitul lunii după calcularea totalului rulajelor şi determinarea soldurilor conturilor borderourile se semnează de persoanele, care au întocmit şi au verificat înscrierile.

RAPOARTELE FINACIARE

Esenţa rapoartelor financiare	Rapoartele financiare reprezină documentele ce finalizează procesul contabil pentru o anumită perioadă (lună, trimestru, an) şi reflect situaţia privind patrimonial întreprinderii la o anumită data şi rezultatele activităţii economice desfăşurate în perioada de raportare.

Rapoartele financiare ale întreprinderii care aplică sistemul contabil simplificat în partidă dublă cuprind :

bilanţ contabil,

raport de profit şi pierdere,

notă explicativă.

Bilanţul contabil se întocmeşte conform datelor soldurilor conturilor din clasele 1-5, iar **Raportul de profit şi pierdere –** în baza rulajelor contului **333** prezentate în Registrul-jurnal de evidenţă a operaţiilor economice (S-1) sau a rulajelor conturilor din clasele 6-7 reflectate în Balanţa de verificare a conturilor sintetice (S-15) sau în **Cartea mare –** în funcţie de varianta sistemului contabil simplificat, aplicat de întreprindere

În rapoartele financiare nu se admite compensarea (achitarea reciprocă) între posturile de activ şi pasiv, venituri şi cheltuieli, cu excepţia cazurilor cînd o astfel de compensare este prevăzută de standardele naţionale de contabilitate.

Întreprinderea prezintă rapoartele financiare semnate de către persoanele responsabile conform prevederilor art.36 din Legea contabilităţii nr.113-XVI din 27.04.2007 pe adresele şi în termenele stabilite de legislaţia în vigoare.

4

MODUL DE ORGANIZARE A INFORMAȚIEI CONTABILE ÎN DOCUMENTELE ȘI REGISTRELE CONTABILE

Agenţii economici care ţin *contabilitatea în partidă simplă* pot utiliza *Registrul încasărilor (veniturilor) şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor)* şi/sau alte Borderouri prevăzute în standardele contabile, în funcţie de specificul activităţii desfăşurate.

În dependență de specificul activităţii desfăşurate, agenţii economici vor utiliza formulare cu regim special aprobate prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 294 din 17 martie 1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 9 aprilie 1998, nr.30-33, p.II, art.288) şi alte formulare prevăzute de alte acte normative care reglementează activităţi economice specifice (de exemplu, serviciile in agricultura).

Orice întreprindere reflectă toate operaţiile economice în documentele contabile primare. Documentele justificative trebuie să fie întocmite în momentul efectuării operaţiunii economice, iar în cazul cînd acest lucru este imposibil - nemijlocit după terminarea operaţiunii.

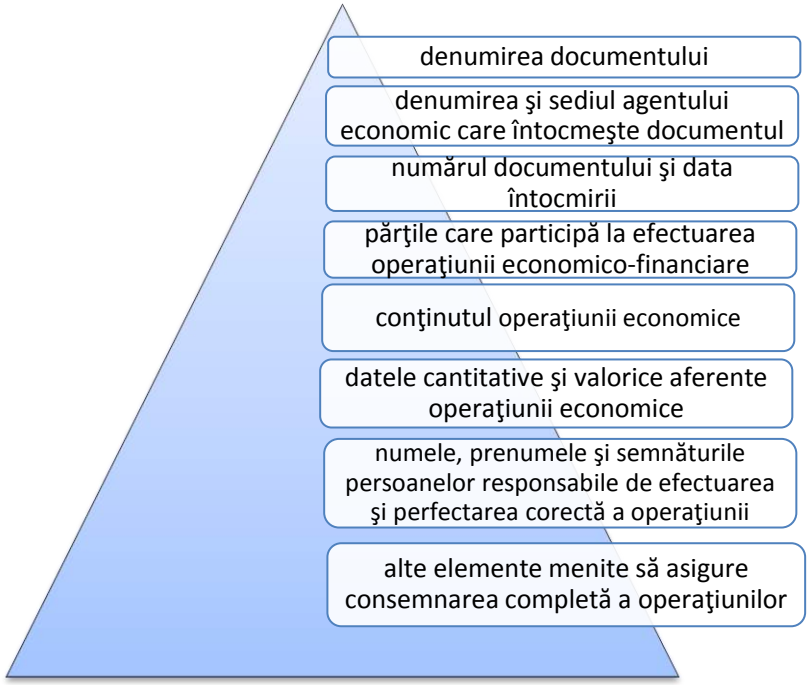
Care sunt documentele justificative?

Actele întocmite în scris, care adeveresc sau autentifică operaţiunile economice, inclusiv dispoziţiile şi permisiunile conducerii agentului economic (proprietarului).

CUM SE EFECTUEAZĂ ÎNSCRIERILE ÎN DOCUMENTELE JUSTIFICATIVE?

Înscrierea datelor în documentele justificative se face **cu stilou, pix, la maşină de scris sau cu ajutorul computerului**.

Trebuie de reținut, că în documentele justificative şi în registrele contabile **nu se admit** ştersături sau alte procedee similare, precum și prezența spaţiilor libere între operaţiunile înscrise în acestea.
Documentele justificative trebuie să cuprindă următoarele elemente obligatorii:

CE TIPURI DE DOCUMENTE SE FOLOSESC?

Întreprinderea poate să utilizeze formulare de documente contabile primare tip interdepartamentale şi departamentale, precum şi formulare de documente elaborate de sine stătător şi aprobate în modul stabilit, care conţin elemente obligatorii prevăzute de legislaţia în vigoare.

Responsabilitatea pentru asigurarea controlului asupra operaţiilor economice efectuate şi înregistrării acestora în documentele primare o poartă conducătorul întreprinderii.

CÎND SE ÎNTOCMESC DOCUMENTELE JUSTIFICATIVE?

Documentul contabil primar trebuie să fie întocmit în momentul efectuării operaţiei economice, iar dacă acest lucru este imposibil - nemijlocit la terminarea operaţiei. La vînzarea mărfurilor, producţiei şi serviciilor cu utilizarea maşinilor de casă şi control documentele contabile primare (privind înregistrarea banilor şi decontarea valorii de bilanţ a mărfurilor, producţiei şi serviciilor vîndute) se întocmesc nu mai rar de o dată pe zi, la expirarea acesteia - în baza bonurilor de casă.

CUM POT FI CORECTATE ERORILE COMISE ÎN DOCUMENTELE JUSTIFICATIVE?

Responsabilitatea pentru oportunitatea şi corectitudinea întocmirii documentelor contabile primare, autenticitatea informaţiei conţinute în acestea o poartă persoanele care au întocmit şi au semnat aceste documente.

Erorile se corectează prin tăierea cu o linie a textului sau a cifrei greşite, pentru ca acestea să poată fi citite, iar de asupra lor se scrie textul sau cifra corectă. Corectarea se face pe toate exemplarele documentului justificativ şi se confirmă prin semnătura persoanei care semnează documentul justificativ, indicîndu-se şi data corectării.

Nu se admite introducerea corectărilor în documentele băneşti (de casă şi bancare). Corectarea greşelilor în alte documente primare trebuie să fie confirmată documentar şi prin semnătura persoanelor care au întocmit şi au semnat aceste documente, cu indicarea datei introducerii corectării.

CUM SE PĂSTREAZĂ ȘI ARHIVEAZĂ DOCUMENTELE PRIMARE?

Termenele şi condiţiile de arhivare a registrelor contabile, documentelor justificative şi altor documente de contabilitate, care stau la baza înregistrărilor contabile pentru operațiunile economic-financiare, sunt stabilite de legislaţia în vigoare cu respectarea următoarelor reguli generale.

Reguli generale de păstrare a documentelor contabile:

documentele se grupează în dosare, se numerotează, se şnuruiesc şi se parafează (sigilează);

se grupează documentele în dosare în ordine cronologică şi sistematică în cadrul fiecărei perioade de gestiune la care se referă acestea;

dosarele se păstrează în scopul prevenirii degradării, distrugerii sau sustragerii acestora, în spaţii amenajate speciale dotate cu mijloace de avertizare a incendiilor etc.

CARE ESTE TERMENUL DE PĂSTRARE A DOCUMENTELOR JUSTIFICATIVE?

Documentele primare, registrele contabile şi rapoartele financiare sînt supuse păstrării obligatorii în modul stabilit prin legislaţia în vigoare.Responsabilitatea pentru asigurarea păstrării acestora o poartă conducătorul întreprinderii.
Durata de păstrare a documentelor justificative este următoarea:

3 ani	• documentele justificative cu anexe în care se reflectă operaţiunile economice şi care servesc drept temei pentru înregistrările contabile (documente bancare, de casă, tabele, procese-verbale, bonuri etc.)
75 ani	• registrele de decontări cu salariaţii , care cuprind informație detaliată privind calculele și plățile efectuate
3 ani	• listele de inventariere şi registrele de evidenţă a mijloacelor fixe şi registrele de evidenţă a activelor curente

În funcţie de volumul muncii contabile conducătorul întreprinderii poate:

să creeze un serviciu contabil ca subdiviziune structurală separată condusă de şeful serviciului contabil (contabilul-şef);

să prevadă în state funcţia de contabil;

să transmită în baze contractuale ţinerea contabilităţii firmei (organizaţiei) de audit (specializate);

să ţină contabilitatea personal, dacă nivelul lui de studii corespunde cerinţelor prevăzute de legislaţia în vigoare.

CUM SE FORMEAZĂ REGISTRELE CONTABILE?

Ce reprezinta registrele contabile?

Registrele contabile sunt documente de sinteză destinate grupării, sistematizării, înregistrării şi generalizării informaţiei privind existenţa şi mişcarea elementelor contabile reflectate în documentele primare şi centralizatoare.

Informaţia conţinută în documentele justificative se reflectă şi se acumulează în registrele contabile, în baza cărora se întocmesc rapoartele statistice şi fiscale. Registrele contabile pot fi ţinute în cărţi (jurnale) speciale, pe file separate, fişe, precum şi pe suporţi tehnici de informaţie.

În cazul prelucrării automatizate a datelor contabile informaţia rezultativă trebuie să fie perfectată sub formă de documente de ieşire.

Agenţii economici pot să adapteze de sine stătător registrele contabile recomandate de prezentul standard la specificul activităţii sale, precum şi să întocmească registre suplimentare.
În acest caz trebuie să se asigure:

respectarea bazei metodologice unice a contabilităţii care prevede aplicarea principiului specializării exerciţiilor (metoda calculării);

reflectarea completă a tuturor operaţiunilor economice în registrele contabile în baza documentelor justificative.

La completarea registrelor contabile se utilizează următoarele documente justificative:

CÎND ŞI CUM SE ÎNREGISTREAZĂ ACTIVELE MATERIALE PE TERMEN LUNG ÎN REGISTRELE CONTABILE?

În procesul desfăşurării activităţii sale întreprinzătorul utilizează o serie de active materiale (mijloace de muncă) care au o durată de funcţionare utilă mai mare de un an: terenuri, clădiri, maşini şi utilaje de producţie şi de măsură, instrumente, tractoare, animale de muncă (cai, măgari,

boi) şi de producţie (vaci, oi, capre, porci etc.), plantaţii de vii şi livezi etc. Aceste active sînt elementele proprietăţii întreprinzătorului.

CONSTATAREA ACTIVELOR MATERIALE PE TERMEN LUNG?

Unitatea (obiectul) activelor materiale pe termen lung se constată ca activ în cazul în care:

există o certitudine întemeiată că în urma utilizării acestuia agentul economic va obţine un avantaj (profit) economic;

valoarea activului poate fi determinată cu un grad înalt de certitudine.

CUM ARE LOC EVALUAREA INIȚIALĂ?

Obiectul constatat drept activ este evaluat la valoarea de intrare a acestuia. Valoarea de intrare a activelor materiale pe termen lung constă din valoarea de cumpărare sau de fabricare, inclusiv taxele vamale şi taxele pentru import, impozitele nerecuperate prevăzute de legislaţie pentru obiectele achiziţionate, cheltuielile privind aducerea activului achiziţionat în stare de lucru pentru utilizarea previzibilă a acestuia. Cheltuielile privind aducerea activului în stare de lucru şi cheltuielile privind achiziţionarea cuprind:

a) cheltuielile pentru pregătirea şantierului de construcţie,

b) cheltuielile de transport şi achiziţionare,

c) cheltuielile de montaj şi instalare,

d) cheltuielile de salarizare a specialiştilor, de exemplu, a arhitecţilor, inginerilor etc.

CUM URMEAZA SĂ CALCULĂM UZURA MIJLOACELORFIXE?

Uzura mijloacelor fixe se recomandă să se calculeze în conformitate cu legislaţia cu privire la modul de evidenţă şi calculare a uzurii mijloacelor fixe în scopuri fiscale, conform normelor aprobate pentru fiecare categorie de proprietate[1].

Terenurile pot fi utilizate în activitatea economico-financiară a agentului economic în scopuri de producţie, pentru închiriere sau ca investiţii. Acestea se constată ca active în conformitate cu prevederile standardelor

[1]Conform art. 26 alin. (6) din Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24 aprilie 1997

de contabilitate. Pământul, de obicei, are o durată de serviciu nelimitată, de aceea uzura lui **nu se calculează**.

Terenurile se evaluează la valoarea efectiva (istorică), care constituie valoarea de intrare.

Valoarea de intrare se determină după principiul de utilizare. Dacă terenurile se utilizează conform destinaţiei de achiziţionare, acestea se evaluează la valoarea de piaţă conform destinaţiei de utilizare.

La utilizarea terenurilor conform altor destinaţii, acestea se evaluează la valoarea lor de piaţă, care corespunde utilizării previzibile, iar în cazul cînd terenurile sînt destinate pentru vînzare sau păstrare în scopul vînzării ulterioare - la valoarea de piață.

CUM SE ȚINE EVIDENŢA OBIECTELOR DE MICĂ VALOARE ŞI SCURTĂ DURATĂ?

Obiectele de mică valoare şi scurtă durată reprezintă mijloacele de muncă utilizate zilnic în activitatea de producţie, cum sînt: instrumentele şi utilajele, mobila, tehnica de măsurare şi calcul, lopeţile şi hîrleţele, îmbrăcămintea şi încălţămintea specială, sapele, greblele, ciocanele, topoarele etc.

Obiectele de mică valoare şi scurtă durată sînt active, valoarea unitară a cărora este mai mica decît plafonul stabilit de legislaţie[2], indiferent de durata de exploatare sau cu o durată de serviciu mai mică de un an, indiferent de valoarea unei unităţi.Uzura se trece la cheltuieli sau consumuri în funcţie de destinaţia obiectelor de mică valoare şi scurtă durată.

CUM SE TINE EVIDENŢA STOCURILOR DE MĂRFURI ŞI MATERIALELOR?

Activitatea de producţie

Prevede consumul diverselor valori materiale (combustibil, materii prime şi materiale, material semincer şi săditor, mijloace chimice de protecţie a plantelor, medicamente şi biopreparate pentru protecţia animalelor, îngrăşăminte etc.), valoarea cărora se constată drept consumuri, indiferent dacă au fost consumate integral într-un singur ciclu de producţie sau nu.

[2]Conform art.26 alin.(2) din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997, plafonul stabilit constituie 1000 lei.

Activitatea comercială

Presupunecirculaţia mărfurilor, care reprezintă valori materiale procurate în scopul vînzării ulterioare.
Stocurile de mărfuri şi materiale se reflectă în contabilitate la costul acestora.

Costul stocurilor de mărfuri şi materialecuprinde:

cheltuielile de achiziţionare,

cheltuielile pentru prelucrare

alte cheltuieli aferente aducerii stocurilor de mărfuri şi materiale la locul păstrării şi în starea de utilitate.

La sfîrşitul perioadei de gestiune valoarea stocurilor de mărfuri şi materiale constatate drept consumuri **se corectează** cu valoarea stocurilor de mărfuri şi materiale aflate în stoc.

CUM ORGANIZĂM EVIDENŢA PRODUCŢIEI PROPRII?

Producţia– reprezintă totalitatea produselor obţinute într-o perioadă de timp determinată. în baza documentelor justificative întocmite pentru producţia proprie la operaţiunile de intrare, ieşire, schimb etc. informaţia se generalizează în registrele contabile şi/sau borderouri.

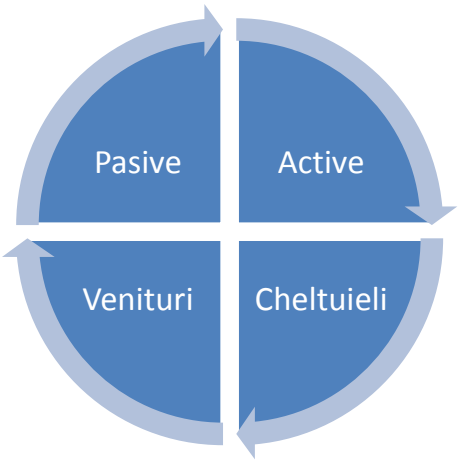
În *borderoul de evidenţă a producţiei proprii*, întreprinzătorul - producător de bunuri înregistrează în ordine cronologică produsele obţinute şi consumate (ieşite) în diverse scopuri (consum pentru familie, consum în scopuri de producţie, vînzări etc.) şi calculează soldul final la sfîrşitul perioadei de gestiune.

5

PARTICULARITĂȚILE DE CONTABILIZARE A OPERAȚIUNILOR ECONOMICE

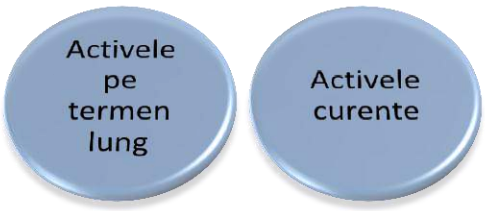
Evidența contabilă a apărut din necesitatea estimării cantitative a resurselor și în prezent îndeplinește un șir de funcţii, principale fiind - informaţională, de control și analitică.

Obiectul contabilității Obiectul evidenţei contabile este patrimoniul, drepturile și datoriile, veniturile cheltuielile și, desigur rezultatul financiar. Astfel, constituie existența și mișcarea mijloacelor întreprinderii în procesul reproducției sociale Cuprinde următoarele elemente structurale:

ACTIVELE

Activele reprezintă totalitatea mijloacelor economice aflate la dispoziția întreprinderii și controlate de către aceasta. Agenții economici utilizează un număr mare de diverse active, care se clasifică în următoarele grupuri:

Activele pe termen lung

Activele pe termen lung reprezintă mijloacele economice ale întreprinderii cu o durată de utilizare mai mare de un an de zile, care se clasifică în:

Active nemateriale pe termen lung

Active materiale pe termen lung

Active financiare pe termen lung

Alte active pe termen lung.

ACTIVELE NEMATERIALE PE TERMEN LUNGcuprind valorile economice, care nu îmbracăforma de bunuri fizice concrete, sunt nepecuniare (nebănești), dar se concretizează printr-un document juridic sau comercial care confirmă drepturile întreprinderii sau al persoanelor fizice într-un anumit domeniu de activitate. Acestea pot fi: licențe (drepturi acordate persoanelor fizice sau juridice pentru a practica un anumit tip de activitate), brevete, patente, embleme comerciale (Nestle), programele informatice (1C: Contabilitate, Wizcont, etc.), drepturi de autor, fonduri comerciale (goodwil), etc.

ACTIVE MATERIALE PE TERMEN LUNG sunt mijloacele care îmbracă o formă fizicăconcretă, naturală și se utilizează în activitatea întreprinderii sau se află în procesul creării.

Active materiale în curs de execuție – acele active care sunt în curs de creare în cadrul întreprinderii analizate sau mijloace fixe noi, care necesită lucrări de montare și instalare până la punerea în funcțiune a acestora

Terenuri – reprezintă un gen specific de proprietate sub formă de terenuri cu construcții, fără construcții sau utilizate în scopuri agricole. Terenurile nu se consideră utilizabile.

Mijloace fixe – reprezintă acele bunuri economice, care au o durată de funcționare utilă mai mare de un an de zile și valoarea unitară mai mare decât plafonul stabilit de legislație. Sunt utilizate în cadrul întreprinderii sau date în chirie, în rezultatul exploatării cărora se prognozează a fi obținut un avantaj economic suplimentar și nu sunt destinate vânzării. De exemplu: clădiri, construcții, utilaje, mijloace de transport, animale de lucru și productive, plantații agricole perene, etc. În procesul exploatării acestea se supun procesului de uzură.

Resursele naturale reprezintă resursele sub formă de: zăcăminte de gaze, pietriș, prundiș, petrol, cărbune, material lemnos, argilă, ape minerale, etc. Resursele naturale sunt supuse procesului de epuizare.

ACTIVELE FINANCIARE PE TERMEN LUNG cuprind creanțele și investițiile întreprinderii.

Creanțele reprezintă datorii debitoare ale diferitor persoane fizice și juridice față de întreprinderea analizată pentru produsele sau mărfurile livrate, serviciile prestate, pentru mijloace fixe date în arendă, etc.

Investițiile reprezintă cheltuielile întreprinderii legate de:

procurarea titlurilor de valoare ale altor întreprinderi (acțiuni, obligațiuni, bilete de trezorerie sau bonuri de tezaurizare, etc.)

alocarea mijloacelor în capitalurile statutare ale altor întreprinderi

Acordarea împrumuturilor altor persoane fizice sau juridice, deschiderea contului de depozit, etc.

ALTE ACTIVE PE TERMEN LUNG sub formă de cheltuieli anticipate pe termen lung (de exemplu, cheltuielile suportate în perioada de gestiune curentă, care vor fi actualizate în perioadele de gestiune viitoare, etc.).

Înregistrările contabile pentru operațiunile economice aferente activelor material pe termen lung ale întreprinderii

Operațiune economică	Debit	Credit
Crearea activelor nemateriale de către întreprindere	111	112
Procurarea activelor nemateriale sau achitarea cheltuielilor organizatorice prin intermediul titularilor de avans	111	227
Procurarea activelor nemateriale de la persoane fizice sau juridice cu achitarea nemijlocită a facturilor din casierie sau conturile contabile	111	241, 242 , 243
Trecerea activelor nemateriale la ieșiri casarea și amortizarea	113	111
Utilizarea /casarea materialelor, retribuirii muncii, serviciilor auxiliare, mașinilor și mecanismelor utilizarea la crearea unui activ material pe termen lung	121	211, 531, 533,521 124,812
Darea în exploatare a activelor	123	121

Exemplu 1 – Contabilizarea activelor nemateriale

Înreprinderea agricola cu titlul de întreprindere individuală ”Anda” a procurat o moara, care temporar staționa, transferînd din contul de deontare 150 000 lei. Peste o perioada de 5 ani valoarea de vînzare a activelor acestei întreprinderi cu condiția procurării lor în parte constituie 196000 lei, inclusiv cladirea 19 000 lei, utilajul 153000 lei, construcțiile auxiliare – 7000 lei, terenul de pămînt – 3000 lei, stocuri de materie primă și finită - 14 000 lei. Datoriile față de buget, Casa Națională de Asigurări Sociale, bănci și alti rediori 89000 lei. **Fondul comercial (goodwill-ul)** al întreprinderii procurate va constitui 43 000lei [150000-(196000-89000)]

Expemplu 2 – Contabilizarea mijloacelor fixe

Gospodăria agricolă ”Consul” a procurat de la gospodăria țărănească ”Orion” 0,5 ha de livadă pe rod, cu obligativitatea de a achita în numerar timp de o lună 30000 lei. Conform valorii publicate pentru un teren asemănător (fără plantații) valoarea constituie 13000 lei, iar cu plantații de aceeași vîrstă și soi – 400000 lei.

Determinarea valorii de vînzare a livezii ca obiect aparte de vîzare-cumpărare:

40000 – 13000 = 27000 lei

Raportul dintre prețul de acord (unic) și valoarea de vînzare a livezii:

30000 : 40000 = 0,75

Stabilirea valoarei de cumpărare a fiecărui obiect:

Terenul de pămînt – 13000*0,75=9750 lei
Livada – 27000*0,75 = 20250 lei

Contabilizarea activelor nemateriale la valoarea inițială:

Debit 122”Terenuri” - 9750 lei
Debit 123 ”Mijloace fixe” – 20250 lei
Credit 539”Alte datorii pe termen scurt” – 30000 lei

Exemplu 3 –Contabilizarea arendei mijloacelor fixe

Contabilitatea transmiterii mijloacelor fixe în arendă operațională are următoarele particularități:

Activele transmise în arendă se țin la evidență la la contul 123 ”Mijloace fixe”;

Uzura calculată a acestor active se raportează la cheltuielile perioadei și nu la consumuri;

Plata de arendă calculată și primită în avans pentru trimestrele următoare se include la început în venituri anticipate, iar apoi se întregistrează ca alte venituri operaționale;

TVA calculată din plata de arendă se înregistrează inițial în conturi auxiliare, iar apoi se reflectă ca datorii față de buget.

ACTIVELE CURENTE

Activele pe termen scurt reprezintă mijloacele economice ale întreprinderii cu o durată de utilizare de până la un an de zile și se clasifică în următoarele elemente:

STOCURILE DE MĂRFURI ȘI MATERIALE

Materialele se clasifică în:

materiale de bază (materii prime) – reprezintă acele materiale care sunt consumate la prima lor utilizare în procesul de producție și care se regăsesc în componența produselor finite (serviciilor) integral sau parțial, în starea lor inițială sau transformată (semințe,îngrășăminte, pesticide etc)

materiale auxiliare (materiale consumabile) – reprezintă acele materiale care sunt consumate pentru întreținerea continuității procesului de producție și, de obicei, nu se regăsesc în componența produselor finite (de exemplu, combustibil, piese de schimb, ambalaje și materiale de ambalat, materiale de construcție, etc.)

Obiectele de mică valoare și scurtă durată reprezintă mijloacele de muncă cu o durată de utilizare de până la un an de zile, indiferent de valoarea unitară sau valoarea unitară trebuie să fie de până la 1 000 lei, indiferent de durata de funcționare utilă. De exemplu, echipamente de lucru, îmbrăcăminte de protecție, obiecte de cancelarie, instrumente, dispozitive, etc.

Înregistrările contabile pentru operațiunile economice aferente activelor curente ale întreprinderii

Operațiune economică	Debit	Credit
Procurarea materialelor	211	521, 522, 227
Crearea materialelor la întreprindere (nutrețuri, semințe etc.)	211	811
Constatarea surplusurilor la inventariere	211	612
Depunerea ca aport la capitalul statutar	211	311
Consumul de materiale	811, 812, 121	211
Procurarea OMSD	213	521,539,227,812
OMSD create în gospodărie	213	811,812
Calcularea uzurii OMSD	214	213
Transmiterea deșeurilor returnabile în depozit	211	213
Vînzarea obiectelor parțial uzate	714	213
Casarea uzurii OMSD	214	213
Lipsurile constatate la inventariere	714	213

Producția în curs de execuție (producția neterminată) reprezintă producția care, la sfârșitul perioadei de gestiune analizate, nu a trecut toate fazele procesului de producție, nu a trecut controlul tehnic și se regăsește în secțiile de producere, adică nu a fost depozitată (de exemplu tomatele în proces de creștere)

Produsele (producție finită)reprezintă acele produse care la sfârșitul perioadei de gestiune analizate au trecut toate fazele procesului de producție, au trecut controlul tehnic și au fost depozitate cu scopul de a fi vândute (de exemplu, produse finite, semifabricate din producția proprie, produse secundare, etc.)

Mărfurile reprezintă acele bunuri economice care au fost procurate cu scopul de a fi revândute

ulterior, aplicându-se un adaos comercial, ceea ce reprezintă venit.

Înregistrările contabile pentru operațiunile economice aferente produselor și mărfurilor întreprinderii

Operațiune economică	Debit	Credit
Producția procurată la întreprindere	216	811
Corectarea costului planificat al producției la cel efectiv	711	216
Procurarea produselor	216	521
Returnarea producției rebutate	216	822
Constatarea surplusurilor de produse finite la inventariere	216	612
Constatarea lipsurilor de produse finite la inventarire	714	216
Transmiterea produselor din depozit la gherete și cantine	217	216
Procurarea mărfurilor de la furnizori	217	521
Reflectarea cheltuielilor aferente mărfurilor	217	812, 521,531
Comercializarea mărfurilor	711	217
Surplusurile de mărfuri constatatte la inventariere	217	612
Lipsurile constatate în urma inventarierii	714	217
Casarea mărfurilor în urma calamităților naturale	723	217
Înregistrarea mărfurilor primite în urma schimbului (barter)	217	539

Exemplu 4 –Contabilizarea mărfurilor

La data de 03 martie a.c. întreprinderea a expediat cu transport propriu magazinuiui ABC 1000borcane de conserve din legume, costul efectiv al cărora este de 5 lei, iar prețul de comercializare -7 lei (fără TVA). La 10 martie a.c. cumpărătorul a achitat toată suma necesară. În procesul de comercializare s-au constatat 10 borcane rebut, care au fost returnate. Întreprinderea a întregistrat producția returnată la prețul utilizării posibile de 2 lei pentru un borcan.

Înregistrarea comercializării conservelor:
Debit 711”Costul vînzărilor”
Credit 216 ”Produse” – în sumă de 5000 lei

Calcularea creanței cumpărătorului și venitului din vînzări:
Debit 211” Creanțe pe termen scurt privind facturile comerciale”
Credit 611 ”Venituri din vînzări” – în sumă de 7000 lei

Calcularea TVA, care urmează a fi virată la buget
Debit 211” Creanțe pe termen scurt privind facturile comerciale”
Credit 534 ”Datorii privind decontările cu bugetul” – 1400 lei (7000*20%)

Înregistrarea mijloacelor bănești în contul de decontare:
Debit 242 ”Cont de decontare”
Credit 211” Creanțe pe termen scurt privind facturile comerciale” – 8400 lei (7000+1400)

Reflectarea producției rebutate:

Debit 822 ”Returnarea și reducerea prețurilor la mărfuri” 70 lei
Debit 534 ”Datorii privind decontările cu bugetul -14 lei
Credit 539 ”Alte datorii pe termen scurt” -84 lei

Înregistrarea producției returnate la prețul utilizării posibile:
Debit 216 ”Produse”
Credit 822 ”Returnarea și reducerea prețurilor la mărfuri”- 200 lei

Casarea pierderilor după destinație:
Debit 712 ” Chelltuieli comerciale”
Credit 822 ”Returnarea și reducerea prețurilor la mărfuri”- 200 lei

Restituirea mijloacelor bănești pentru producția returnată:
Debit 539 ”Alte datorii pe termen scurt”
Credit 242 ”Cont de decontare” – 70 lei.

CREANȚELE PE TERMEN SCURT reprezintă datoriile debitoare pe o perioadă mai micăde un an de zile ale diferitor persoane fizice și juridice față de întreprinderea analizată pentru mărfurile livrate, serviciile prestate, pentru mijloacele fixe date în arendă, etc. Aceste creanțe pot fi: creanțele cumpărătorilor, creanțele întreprinderilor-fiice, asociațiilor, reprezentanțelor, avansuri acordate pe termen scurt, creanțele bugetului față de întreprindere, creanțele personalului întreprinderii, etc.

INVESTIȚII PE TERMEN SCURT sunt acele plasamente de mijloace bănești sau de altebunuri economice pe o perioadă de timp de până la un an de zile în capitalul statutar al altor întreprinderi sau în alte activități, cu scopul de a obține un venit sub formă de dividende, procente, dobânzi, etc.

MIJLOACELE BĂNEȘTI reprezintă valorile care îmbracă forma sau îndeplinesc funcțiilede bani, activele care au cel mai înalt grad de lichiditate. Aceste mijloace bănești, din punctul de vedere al locului de păstrare, pot fi:

Mijloace bănești în casieria întreprinderii (în numerar)

Mijloace bănești păstrate la conturile deschise la bănci (prin care se efectuează majoritatea operațiilor de decontare a întreprinderii).

Întreprinderea poate deschide la bănci următoarele conturi:

Cont de decontare;

Cont valutar (pentru efectuarea operațiilor în valută străină);

Conturi speciale (pentru efectuarea operațiilor prin acreditive, carnete de cecuri cu limită de sumă, carduri de credit, cartele magnetice, etc.).

Modul de folosire și păstrare a mijloacelor bănești în casieria întreprinderii este reglementat de Regulamentul de gestionare a operațiunilor de casa în economia națională a Republicii Moldova, precum și alte acte normative și legislative.

Înregistrările contabile pentru operațiunile economice aferente mijloacelor bănești ale întreprinderii

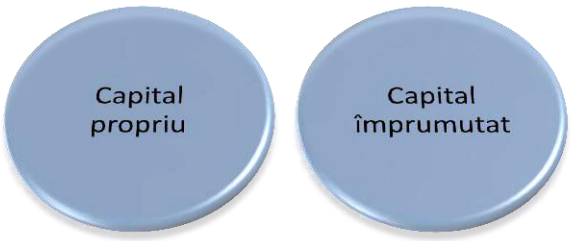
Operațiune economică	Debit	Credit
Parvenirea banilor în casă din încasaea mijloacelor bănești din contul de decontare și contul valutar	241	242, 243
Încasarea mijloacelor bănești din comercializarea produselor contra numerar	241	611
Încasarea mijloacelor bănești din comercializarea altoractive curente, precum și surplusuri la invenariere	241	612
Încasarea în urma achitării creanților pe termen scurt privind facturile comerciale	241	221
Încasarea în urma achitării creanțelor de către personal	241	227
Încasarea mijloacelor bănești în calitate de aporturi la capitalul statutar al gospodăriei	241	313
Încasarea împrumuturilor în numerar de la persoane fizice sau juridice	241	413, 513
Înregistrarea diferențelor de curs favorabile aferente soldului în valută străină în casă	241	622
Achitarea salariilor angajaților ăn numerar	531	241
Achitarea datoriilor față de furnizori și antreprenori	521	241
Acordarea împrumuturilor lucrătorilor întreprinderii, acordarea avansurilor titularilor de avans	227	241
Achitarea în numerar acheltuielilor de procurare a activelor pe termen lung și celor curente	121,211	241
Achitarea devidendelor calculate	537	241
Reflectarea diferențelor de curs nefavorabile aferente soldului de valută înn casă	722	241
Casarea lipsurilor de mijloace bănești constatate cu ocazia inventarierii	714	241
Vărsarea mijloacelor din casierie în contul de decontare sau valutar	242,243	241
Achitarea facturilor comerciale de către cumpărător prin virament	242	221
Primirea mijloacelor bănești sub formă de dividende	242	228
Achitarea datoriilor privind facturile comerciale	521	242
Achitarea datoriilor față de buget	534	242
Rambursarea creditelor bancare	411, 511	2429

În afară de mijloace bănești, întreprinderea poate avea și documente bănești (timbre fiscale, mărci poștale, imprimate de valoare (blanchete de acțiuni, obligațiuni neemise, bilete de tratament) care, de regulă, se păstrează în casieria întreprinderii.

ALTE ACTIVE CURENTE sub formă de cheltuieli anticipate curente (de exemplu,abonarea la publicații periodice, pe o durată de timp de până la un an de zile).

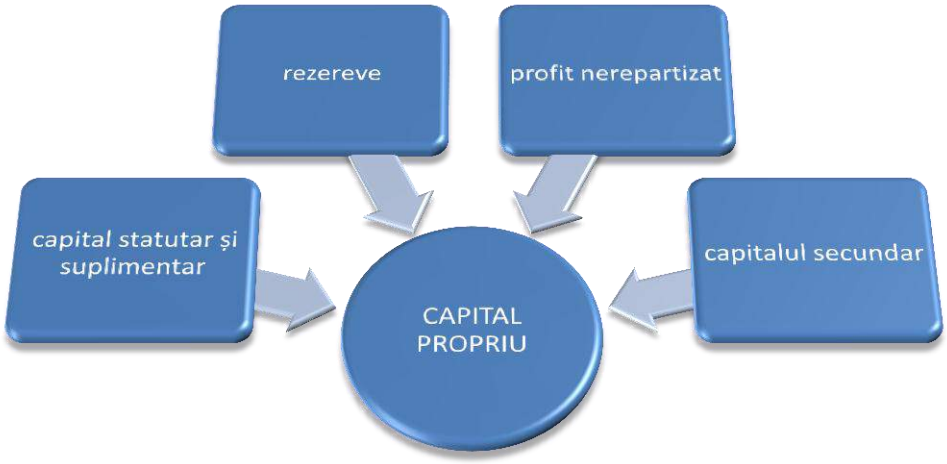
PASIVELE

Pasivele reprezintă sursele de finanțare sau constituire ale mijloacelor economice ale întreprinderii. În practica economică, pasivele se clasifică în:

CAPITALUL PROPRIU

CAPITALUL PROPRIU reprezintă sursa proprie permanentă de finanțare a mijloacelor economice ale întreprinderii și este o condiție obligatorie de existență și funcționare a acesteia.
Capitalul propriu include următoarele elemente:

Capitalul statutar - reprezintă suma mijloacelor alocate de fondatori la înființarea întreprinderii.

Capitalul suplimentar - reprezintă alocările suplimentare ale fondatorilor, diferențele de curs valutar privind cotizațiile în capitalul statutar în valută străină, modificarea valorii nominale a acțiunilor sau cotelor de participare emise.

Capitalul nevărsat - reprezintă datoriile fondatorilor sau acționarilor privind alocările în capitalul statutar.

Capitalul retras - reprezintă acțiunile proprii răscumpărate de la acționari sau cotele retrase de la fondatori cu scopul de a fi revândute ulterior sau anulate.

REZERVELE reprezintă acumulările destinate acoperirii anumitor cheltuieli saudezvoltării unor activități ale întreprinderii și cuprind:

Rezerve prevăzute de legislație pentru anumite tipuri de întreprinderi conform legislației în vigoare (de exemplu: băncile, fondurile de investiții, societățile pe acțiuni, etc.)

Rezerve prevăzute de statut care reprezintă acele rezerve stabilite prin statutul întreprinderii și sunt destinate plății dividendelor pe acțiunile privilegiate în cazul insuficienței mijloacelor bănești sau dacă rezultatul financiar este negativ, etc.

PROFITUL NEREPARTIZAT reprezintă rezultatul activității economico-financiare aîntreprinderii care se calculează ca diferență dintre veniturile și cheltuielile întreprinderii.

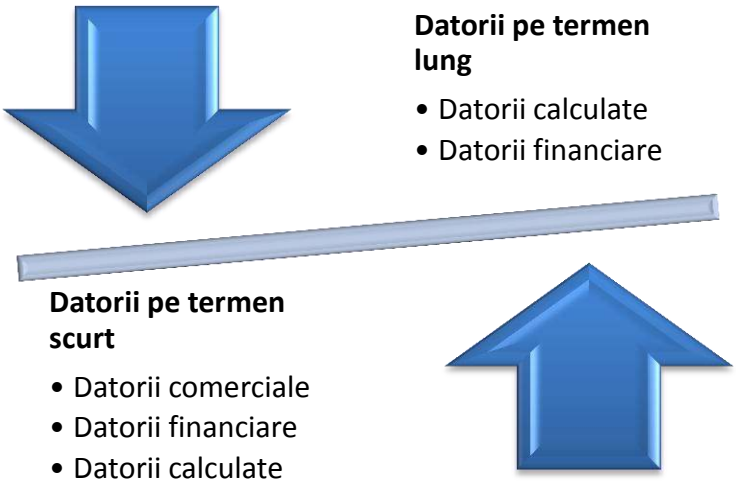
CAPITAL SECUNDAR este acel capital sub formă de:

Diferențe din reevaluarea activelor pe termen lung

Subvenții, care reprezintă ajutoare sub formă de mijloace bănești sau bunuri economice acordate de către stat sau alți agenți economici cu un anumit scop (de exemplu, pentru promovarea unei activități, etc.).

CAPITALUL ÎMPRUMUTAT

Capitalul împrumutat reprezintă o sursă externă de finanțare a mijloacelor economice ale întreprinderii și se clasifică în:

Datorii pe termen lung

Datorii financiare, sub formă de credite bancare și împrumuturi primite pe termen mai mare de un an de zile

Datorii calculate, sub formă de datorii de arendă, finanțări și încasări cu destinație specială, avansuri primite pe termen lung, etc.

Datorii pe termen scurt

Datorii financiare, sub formă de credite bancare și împrumuturi primite pe un termen de până la un an de zile

Datorii comerciale, sub formă de datorii față de furnizorii de bunuri economice și servicii și față de alți antreprenori

Datorii calculate, sub formă de datorii față de salariați privind remunerarea muncii, datorii față de fondul de asigurări sociale, datorii față de buget, datorii față de fondatori și alte datorii pe termen scurt.

Înregistrările contabile pentru operațiunile economice aferente datoriilor întreprinderii

Operațiunea economică	Debit	Credit
Încasarea mijlaocelor în numerar sau trecerea la cont de decontare	241,242	511
Achitarea nemijlocită a cererilor de plată ale furnizărilor pe seama creditului obținut	521	511
Rambursarea creditului	511	242,241
Calcularea dobânzilor în baza extrasului băncii	714	511
Includerea creditului nerambursat în categoria credite	5111	5115

restante		
Calcularea datoriei arendașului față de arendator pentru activele intrate la întreprindere: Active nemateriale arendate	111	421
Loturi de pământ, cariere, surse de apă minerală și altor obiecte similare arendate pe termen lung	122,125	421
Cladiri, mijloace de transport arendate pe termen scurt	123	421
Calcularea dobânzilor de arendă aferente activelor arendate pe termen lung	722	421
Achitarea plăților de arendă	421	241,242
Restituirea activelor arendate	421	111,122,125,123

Datoriile față de personal privind retribuirea muncii sunt organizate în cadrul fiecărei întreprinderi în dependență de forma de retrbuire: pe unitate de timp, în acord sau conform altor sisteme de salarizare. În întreprinderile agricole lucrătorii se împart în lucrători ocupați nemijlocit de producția agricolă și lucrători ai sferei neproductive.

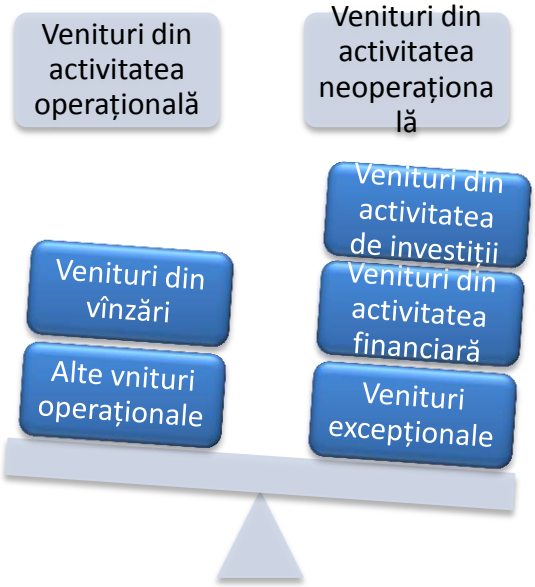
Înregistrările contabile pentru operațiunile economice aferente datoriilor privind retribuirea muncii ale întreprinderii

Operațiunea economică	Debit	Credit
Calcularea salariului lucrătorilor din producția de bază sau auxiliare	811,812	531
Calcularea salariului și diverselor adaosuri pesonalului administrativ și de deservire	713	531
Calcularea salariului lucrătorilor angajați în lichidarea mijloacelor fixe	721	531
Reținerea din salariul calculat a impozitului pe venit	531	534
Reținerea din salariul calculat în fondul de pensii	531	533
Reținerea avansurilor nerestituite sau recuperarea prejudiciilor	531	227
Calcularea indemnizațiilor privind incapacitatea de munca	533	531
Achitarea salariului din casierie sau cont de decontarea	531	241,242
Achitarea datoriilor față de buget privind plățile salariale	534	242
Achitarea sumelor de asigurare socială calulate din plățile salariale	533	242

VENITURILE

Veniturile reprezintă ansamblul avantajelor economice primite sau careurmează a fi primite din activitatea economico-financiară a întreprinderii, care se înregistrează în evidență conform

principiului calculării și se clasifică în:

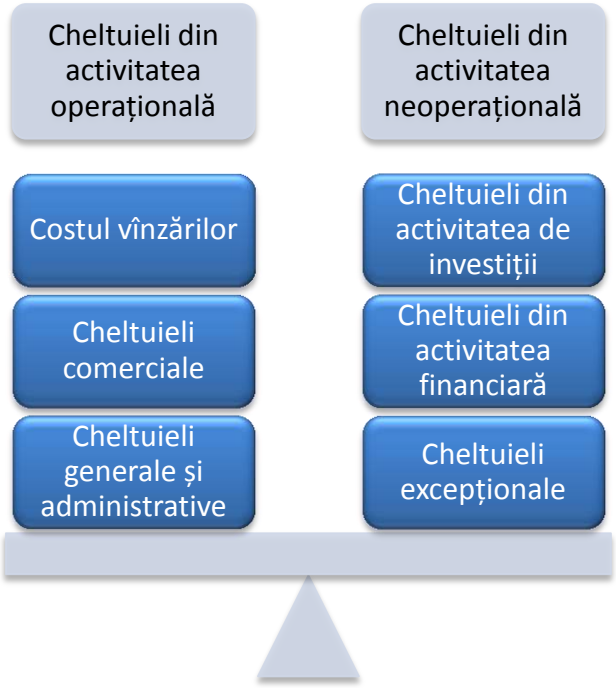

Înregistrările contabile pentru operațiunile economice aferente veniturilor întreprinderii

Operațiune economică	Debit	Credit
Sumele depuse în numerar de persoanele fizice pentru produsele vîndute sau serviciile prestate acestora	241,242	611
Sumele încasate pentru mărfurile vîndute	221	611
Sumele depuse în numerar pentru materialele sau OMSD vîndute	241,242	612
Suma prejudiciului recuperat de personalul întreprinderii	227	612
Sumele depuse în numerar pentru mijloacele fixe vîndute	241,242	621
Suma dobânzii din arendă pentru activele pe termen lung transmise în chirie finanțată	228	622
Valoarea bunurilor primite cu titlu gratuit	211	622
Închiderea anuală a conturilor de venituri	611,612,621,622,623	351

CHELTUIELILE

Cheltuielile reprezintă consumurile și/sau pierderile care se scad din venituri la determinarea rezultatului financiar, care se înregistrează conform principiului calculării și se clasifică în:

Înregistrările contabile pentru operațiunile economice aferente cheltuielilor întreprinderii

Operațiune economică	Debit	Credit
Costul activelor vîndute	711	212,216
Costul lucrărilor efectuate sau serviciilor prestate	711	811,812
Uzura mijloacelor fixe cu destinație comercială	712	124
Valoarea produselor transmise cu titlu gratuit în calitate de monstre	712	216
Suma salariilor calculate angajaților antrenați în comercializarea produselor	712	531
Uzura mijloacelor fixe cu destinație general administrativă	713	124
Suma cheltuielilor de deplasare	713	227
Suma salariilor calculate angajaților aparatului administativ de conducere	713	531
Valoarea de bilanț a activelor curente comercializate	714	211,213
Valoarea activelor constatate surplus la inventariere	714	216,217
Suma uzurii mijlaocelor fixe transmise înn arenda operațională	714	124
Calcularea dobânzii la creditul primit	714	411,511
Calcularea sancțiunilor economice în favoarea organilor fiscale	714	534
Valoarea de bilanț a activvelor materiale pe termen lung ieșite	721	111,123
Sumele de cheltuieli suportate ăn legătură cu lichidarea sau vînzarea activelor pe termen lung	721	211,531,812
Sumele diferențelor nefavorabile de curs valutar aferente soldurilor mijloacelor bănești în valută străină	722	243
Suma calculată a dobînzii de arendă ân cazul arendei	722	421

finanțate		
Închiderea anuală a conturilor de cheltuieli	351	711,712,713,714 721,722,723

REZULTATELE FINANCIARE

Veniturile și cheltuielile participă la calcularea rezultatelor financiare, care pot fi sub formă de:

Profit, în cazul când veniturile din activitatea operațională și neoperațională prevalează asupra cheltuielilor operaționale și neoperaționale

Pierdere, în cazul când cheltuielile operaționale și neoperaționale prevalează asupra veniturilor din activitatea operațională și neoperațională.

MIC DICȚIONAR CONTABIL EXPLICATIV

6

CHELTUIELILE ACTIVITĂŢII OPERAŢIONALE - costul producţiei, mărfurilor vîndute (schimbate); costul serviciilor prestate aferente desfăşurării activităţii de bază a agentului economic; cheltuieli comerciale; impozite şi taxe prevăzute de legislaţia în vigoare (cu excepţia impozitelor care ulterior urmează a fi restituite agentului economic); sumele cheltuielilor privind ieşirea (vînzarea, schimbul) altor active curente; cheltuieli privind arenda curentă; cheltuieli sub formă de amenzi, penalităţi, despăgubiri; cheltuieli aferente dobînzilor pentru împrumuturile acordate; consumuri indirecte de producţie nerepartizate; lipsuri şi pierderi din deteriorarea valorilor; cheltuieli aferente producţiei rebutate, precum şi sumele cheltuielilor aferente anulării comenzilor de producţie etc.

CHELTUIELILE ACTIVITĂŢII NEOPERAŢIONALE - cheltuieli şi pierderi rezultate din ieşirea activelor pe termen lung (activelor nemateriale, activelor materiale în curs de execuţie, terenurilor, mijloacelor fixe, resurselor naturale, activelor financiare pe termen lung); sumele reducerii valorii activelor pe termen lung ieşite; cheltuieli privind operaţiunile aferente plăţii redevenţelor şi arendei finanţate a activelor materiale pe termen lung; cheltuieli privind diferenţele nefavorabile de curs valutar, precum şi cheltuieli ce rezultă din evenimentele sau operaţiunile rare şi netipice, nelegate de activitatea economico-financiară (ordinară) a întreprinderii (daune provocate de calamităţile naturale, pierderi provocate de perturbările politice, modificarea legislaţiei ţării etc.).

CONSUMURI - resurse consumate pentru fabricarea produselor şi prestarea serviciilor în scopul obţinerii unui venit.

CONTABILITATE – sistem complex de colectare, identificare, grupare, prelucrare, înregistrare, generalizare a elementelor contabile şi de raportare financiară;

CONTABILITATE DE ANGAJAMENTE – bază de contabilizare conform căreia elementele contabile sînt recunoscute pe măsura apariţiei acestora, indiferent de momentul încasării/plăţii mijloacelor băneşti sau compensării în altă formă;

CONTABILITATE DE CASĂ – bază de contabilizare conform căreia elementele contabile sînt recunoscute pe măsura încasării/plăţii mijloacelor băneşti sau compensării în altă formă;

DOCUMENT PRIMAR – confirmare documentară (pe suport de hîrtie sau în formă electronică) care justifică efectuarea operaţiunii economice, acordă dreptul de a o efectua sau certifică producerea unui eveniment;

ELEMENT (OBIECT) CONTABIL – active, capitalul propriu, datorii, consumuri, cheltuieli, venituri, rezultate financiare şi fapte economice ale entităţii;

ENTITATE CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ – entitate al cărei capital statutar este divizat în părţi sociale, acţiuni, în conformitate cu actul de constituire, şi ale cărei obligaţii sînt garantate cu activele nete ale entităţii;

ENTITATE CU RĂSPUNDERE NELIMITATĂ – entitate ai cărei membri desfăşoară activitate în conformitate cu actul de constituire în numele entităţii şi răspund pentru obligaţiile ce le revin cu toate bunurile lor, cu excepţia bunurilor care, conform legislaţiei, nu pot fi urmărite;

EVALUARE – procedeu de determinare a mărimii valorice a elementelor contabile la data recunoaşterii iniţiale a acestora şi întocmirii rapoartelor financiare;

ÎNCASARE - primirea unei sume de bani în numerar sau înregistrarea acesteia la intrare în contul de decontare.

FAPT ECONOMIC – tranzacţie, operaţiune, eveniment care au modificat sau pot modifica activele, drepturile şi datoriile, consumurile, cheltuielile, veniturile, rezultatele financiare ale entităţii;

INVENTARIERE – procedeu de control şi autentificare documentară a existenţei elementelor contabile care aparţin şi/sau se află în gestiunea temporară a entităţii;

PRAG DE SEMNIFICAŢIE – caracteristică calitativă şi cantitativă a informaţiei contabile, a cărei omitere sau denaturare influenţează deciziile economice luate de utilizatori în baza informaţiei prezentate;

RAPORT ANUAL – raportul financiar anual, raportul conducerii şi raportul auditorului, în cazul în care auditul este obligatoriu;

RAPORT FINANCIAR – totalitate sistematizată de indicatori ce caracterizează situaţia patrimonială şi financiară, existenţa şi fluxul capitalului propriu şi al mijloacelor băneşti ale entităţii pe o perioadă de gestiune;

REGISTRE CONTABILE – registre destinate grupării, sistematizării, înregistrării şi generalizării informaţiei privind existenţa şi mişcarea elementelor contabile reflectate în documentele primare şi centralizatoare;

POLITICA DE CONTABILITATE -totalitatea principiilor, convenţiilor, regulilor şi procedeelor adoptate de către conducerea întreprinderii pentru ţinerea contabilităţii şi întocmirea rapoartelor financiare.

PLATĂ - sumă de bani plătită cuiva sau transferată în contul de decontare al unei persoane pentru munca depusă, servicii acordate drept contravaloare a unui obiect cumpărat sau utilizarea unui activ etc.

SEPARAREA PATRIMONIULUI - patrimoniul şi datoriile agenţilor economici există separat de patrimoniul şi datoriile proprietarilor acestui agent economic şi altor agenţi economici.

SISTEM CONTABIL COMPLET ÎN PARTIDĂ DUBLĂ – sistem contabil care prevede reflectarea faptelor economice în baza dublei înregistrări, cu aplicarea planului de conturi contabile, registrelor contabile şi rapoartelor financiare;

SISTEM CONTABIL SIMPLIFICAT ÎN PARTIDĂ DUBLĂ – sistem contabil ce prevede reflectarea faptelor economice în baza dublei înregistrări, cu aplicarea variantelor simplificate ale planului de conturi contabile, registrelor contabile şi rapoartelor financiare;

SISTEM CONTABIL ÎN PARTIDĂ SIMPLĂ – sistem contabil care prevede reflectarea unilaterală a faptelor economice, utilizînd înregistrarea în partidă simplă conform metodei "intrare-ieşire";

SISTEM DE CONTROL INTERN – totalitate a politicilor şi procedurilor adoptate de conducerea entităţii pentru a asigura desfăşurarea organizată şi eficientă a activităţii economice, inclusiv respectarea strictă a integrităţii activelor, prevenirea şi descoperirea cauzelor de fraudă şi eroare, exactitatea şi plenitudinea înregistrărilor contabile, precum şi pregătirea oportună a unor informaţii financiare credibile;

SPECIALIZAREA EXERCIŢIILOR (METODA CALCULĂRII) - veniturile şi cheltuielile se constată şi se reflectă în contabilitate în perioada de gestiune în care acestea s-au produs, indiferent de momentul efectiv al încasării sau plăţii mijloacelor băneşti.

STANDARDE DE CONTABILITATE – Standarde Naţionale de Contabilitate (S.N.C.);

VENIT - mijloace băneşti sau echivalentele acestora primite de persoane juridice sau fizice care desfăşoară activitate de întreprinzător, organizaţii necomerciale, avocaţi şi notari, rezultate dintr-o activitate desfăşurată sau proprietatea vîndută într-o perioadă de timp determinată.

VENITURI DIN ACTIVITATEA OPERAŢIONALĂ - sume rezultate din activitatea de bază a agentului economic (venituri din vînzări, schimbul produselor, mărfurilor, prestarea serviciilor, contractele de construcţie etc.); sumele primite sau de primit din ieşirea (vînzarea, schimbul) altor active curente (materiale, obiecte de mică valoare şi scurtă durată), arenda curentă, precum şi sub formă de amenzi, penalităţi, despăgubiri, recuperări de daune materiale etc.

VENITURI DIN ACTIVITATEA NEOPERAŢIONALĂ - sume rezultate din vînzarea activelor nemateriale, terenurilor, mijloacelor fixe; dividende calculate, dobînzi; sume rezultate din transmiterea în folosinţă altor persoane juridice şi fizice, care desfăşoară activitate de întreprinzător, organizaţiilor necomerciale, avocaţilor şi notarilor a activelor nemateriale şi materiale pe termen lung pe un termen mai mare de un an, sumele majorării valorii activelor pe termen lung ieşite; valoarea activelor intrate cu titlu gratuit, subvenţiilor de stat, sponsorizărilor; sume primite de la organele de stat, companiile de asigurări şi de la alţi agenţi economici sub formă de recuperare a pierderilor din calamităţi, perturbări politice şi alte evenimente excepţionale etc.

BIBLIOGRAFIE

Legea contabilităţii nr. 113-XVI din 27.04.2007;

Lege Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997

Lege Codul civil al RM nr.1107-XV din 06.06.02

Lege Codul muncii RM nr.154-XV din 28.03.03;

Bazele conceptuale de pregătire şi prezentare a rapoartelor financiare (ord.MF RM nr.174 din 25.12.97);

Standardele Naţionale de Contabilitate;

SNC nr.6”Particularitățile contabilității în întrprinderile agricole”,

SNC nr.62” Contabilitatea în partidă simplă”;

SNC nr.4 "Particularităţile contabilităţii la întreprinderile micului business";

Frecauţan A. Contabilitatea consumurilor şi calcularea costului produselor agricole /Contabilitate şi audit, Chişinău, 2001;

Balan I., Frecăuţeanu A. Contabilitatea consumurilor şi calcularea costului produselor agricole(probleme, concepte, direcii de perfecionare). – Chişinău: UASM, 2005;

Corespondenţa conturilor contabile conform prevederilor S.N.C. şi Codului fiscal / Alexandru Nederiţă - Chişinău, 2007

Contabilitate financiară/ Manual. Colectiv de autori: coordonator – Alexandru Nederiţa, Ediţia a II–a. – Chişinău: ACAP, 2003;

Ialomiţanu Gh. Unele consideraţii privind contabilitatea în partidă simplă. Simpozionul Internaţional de Ştiinţe Economice, vol. 1. – Informarket, Braşov, 2002.

ANEXE

Denumirea agentului economic XXX
Adresa juridică s. Pugaceni, R-l aneni Noi
Codul fiscal 100000000xxx

ANEXA Nr.1

Formularul CPS-1

Registrul
încasărilor (veniturilor şi plăţilor (consumurilor şi cheltuielilor)
de la_01.01.13 pînă la 31.12.2013

Nr. crt.	Data, luna, anul	Denumirea cumpărătorului, furnizorului şi conţinutul operaţiunii economice	Unitatea de măsură	Cantitatea	Denumirea şi numărul documentului	Încasări (suma),lei	Venituri, lei		Plăţi (suma), lei	Consumuri şi cheltuieli, lei		Soldul mijloacelor băneşti, lei		Rezultatul financiar (profit (+) sau pierdere (-), lei	
							venituri din activitatea de bază (operaţională)	venituri din alte activităţi (neoperaţionale)		Consumuri şi cheltuieli din activitatea de bază (operaţională)	cheltuieli din alte activităţi (neoperaţionale)	în casierie	la contul de decontare	rezultatul din activitatea de bază	rezultatul din alte activităţi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15=8-11	16=9-12
		Soldul la începutul anului de gestiune	lei									5000	900		
1	12.03.2013	Agroindbank eliberarea creditului	lei		f/n	30000						5000	30014	0	
	A	**Lucrari de pregatirea solului**													
2	13.03.2013	Srl Agromarket ingrasaminte organice	kg	5000	f/n				1000	1000		0	29014	-1000	
3	13.03.2013	Srl Agromarket ingrasaminte minerale	kg	200	f/n				2400	2400		0	26614	-2400	
4	13.03.2013	Afinarea solului	lei/m2	500	f/n				250	250		4750	28764	-250	
	B	**Lucrari de plantare**													
5	15.05.2013	Ecoplantera SRL	buc	2000					10000	10000		4750	18764	-10000	
6	15.05.2013	Plantarea	om/zi	3					300	300		4450	18764	-300	
	C	**Materiale circulante**													
7	15.05.2013	Folosirea mulcilor	m2	3000					1200	1200		4450	17564	-1200	
8	16.05.2013	Procurarea atei	bobine	3					150	150		4600	17414	-150	
9	17.05.2013	Procurarea picuratoarei	m2						390	390		4600	17024	-390	

	D	**Ingrijirea Plantelor**												**0**	
10	20.05.2013	legarea plantelor	om/zi	3					300	300		5053,2	17024	-300	
11	21.05.2013	instalarea mulcilor	om/zi	2					200	200		5053,2	16824	-200	
12	22.05.2013	rasucirea si inlaturarea lastarilor	om/zi	12					1200	1200		5053,2	15624	-1200	
13	31.05.2013	irigarea		6					600	600		5053,2	15024	-600	
14	31.05.2013	protectia		7					350	350		5403,2	14674	-350	
	F	**Fertigarea (perioada de recoltare)**										5403,2	14674	0	
15	20.07.2013	irigarea	m3	175					1750	1750		5403,2	12924	-1750	
16	21.07.2013	energia electrica	kw/h	87,5					114	114		5403,2	12810	-114	
17	22.07.2013	fertilizare	kg	15					390	390		5403,2	12420	-390	
	G	**Recolatarea**							100	100		5403,2	12320	-100	
18	30.08.2013	lucrari de recoltare	om/zi	18					1800	1800		3603,2	12320	-1800	
	H	**Defrisarea culturii**										3603,2	12320	0	
19	30.09.2013	lucrari de defrisare	om/zi	2					180	180		3423,2	12320	-180	
	I	**Marketing**										3423,2	12320	0	
20	21.07.2013	ambalaj	buc	20					50	50		3423,2	12270	-100	
21	21.07.2013	transport piata	lei									3423,2	12320	0	
22	21.07.2013	arenda localului	lei									3423,2	12320		
23	21.07.2013	certificate	lei	50					50	50		3423,2	12270	-50	
	J	**Impozite si alte taxe**										3423,2	12270		
24	15.08.2013	contributii sociale	lei						1469	1469		3423,2	10801	-1469	
25	15.08.2013	impozitul funciar	lei									3423,2	10801		
26	15.08.2013	alte taxe	lei						3000	3000		3423,2	10801	-3000	
	K	**Pregatirea serei**													
27	30.01.2013	Procuraea peliculei	m2	1452					1815	1815		4750	8986	-1815	
28	30.01.2013	acoperirea serei	om/zi	4					280	280		4470	8986	-280	
	L	**Vinzari de tomate**	kg	7500		37500	37500					3423,2	46486	37500	
		Total la finele perioadei	**X**		**X**	**37500**	**37500**	**0**	**29338**	**29338**	**0**			**8112**	

Întocmit_____ Verificat_____

Denumirea agentului economic _____
Adresa juridică _____
Codul fiscal _____

ANEXA Nr.2

Formularul CPS-2

Borderoul
de evidenţă a producţiei proprii

_____
(denumirea producţiei)
de la_____pînă la_____200_____

Unitatea de măsură _____

Nr. Crt.	Dta, luna, anul	Denumirea documului şi conţinutul operaţiunii economice	Costul efectiv, lei	Costul normativ, lei	Intrările producţiei proprii	Consumat		Vînzări	Soldul cantitativ al producţiei proprii
						de angajaţi şi membrii familiei	în scopuri de producţie		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10=(6-7-8-9)
		Sold la începutul perioadei de gestiune							
		Recoltarea tomatelor	5	5	7600	100	7500	7500	0
		Sold la sfîrşitul perioadei de gestiune							

Întocmit_____ Verificat_____

Denumirea agentului economic _____
Adresa juridică _____
Codul fiscal _____

ANEXA NR.3
Formularul CPS-3

Borderoul
de evidenţă a decontărilor cu debitorii şi creditorii
de la_____pînă la_____200_____

(în lei)

Nr. Crt.	Data, luna, anul	Denumirea şi numărul documentului	Denumirea întreprinderii (cumpărătorului, clientului, furnizorului), persoanelor fizice, bugetele de stat, local, social etc.	Sold la începutul perioadei de gestiune		Datoriile cumpărătorilor, clienţilor, persoanelor fizice etc. faţă de agentul economic				Datoriile agentului economic faţă de furnizori, antreprenori, persoane fizice etc.				Sold la sfîrşitul perioadei de gestiune	
				datorii faţă de agentul economic	datoriile agentului economic	înregistrarea		achitarea		înregistrarea		achitarea		datorii faţă de agentul economic	datoriile agentului economic
						data	suma	data	suma	data	suma	data	suma		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15=5+8-10	16=6+14-12
		Sold la începutul perioadei de gestiune													
			Total												

Întocmit_____

Verificat_____

`Denumirea agentului economic XXX
Adresa juridică s. Pugaceni, R-l aneni Noi
Codul fiscal
100000000xxx

ANEXA Nr.4

Formularul CPS-4

Borderoul
de evidenţă a mijloacelor fixe şi obiectelor de mică valoare şi scurtă durată
de la_01.01.13 pînă la 31.12.2013

(în lei)

Nr. Crt	Data, luna, anul	Denumirea şi numărul documentului	Denumirea mijloacelor fixe şi a obiectelor de mică valoare şi scurtă durată	Valoare de intrare	Reevaluarea valorii iniţiale		Valoarea rămasă	Suma uzurii acumulate	Durata de exploatare	Suma uzurii calculate pe perioada de gestiune	Notă
					diferenţe pozitive (+)	diferenţe negative (-)					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11=(5+6-7-8)/10	12
		Sold la începutul perioadei de gestiune									
1											
		Total la sfîrşitul lunii, trinestrului, anului									

Întocmit_____

Verificat_____

COSTURILE PRODUCERII

Tomate în seră **ANEXA Nr. 5**

Suprafața de producere, m² **500** **Soi, hibrid** **Izmir**

Numele Producătorului **Nicu Bejan**

	Denumirea lucrării	Necesarul	unitatea de măsură	unități pentru 500 m2	costul unității, lei	TOTAL, lei
A	**Producția brută / vânzări**					**37500**
			kg	7500	5	37500
B	**Pregătirea solului**					**3650**
	Afînarea solului		lei/10 m²	500	5,0	250
	Îngrășăminte organice		kg	5000	0,2	1000
	Îngrășămitne minerale		kg	200	12,0	2400
C	**Plantarea**					**10300**
	Răsadul		buc	2000	5,0	10000
	Plantarea		om/zi	3	100,0	300
D	**Materiale circulante**					**1740**
	Mulci (folosit 3 ani)		m²	3000	0,4	1200
	Ață		bobină	3	50,0	150
	Picurătoare		m	390	1,0	390
E	**Îngrijirea plantelor**					**2650**
	Legarea plantelor		om/zi	3	100,0	300
	Instalarea mulciului		om/zi	2	100,0	200
	Răsucirea și înlăturarea lăstarilor		om/zi	12	100,0	1200
	Irigarea			6	100,0	600
	Protecția			7	50,0	350
F	**Fertigarea (perioada de recoltare)**					**2354**
	Irigarea		m3	175	10,0	1750
	Energia electrică		kW/h	87,5	1,3	114
	Fertilizarea		kg	15	26,0	390
	Managementul fertigării		om/zi	1	100,0	100
G	**Recoltarea**					**1800**
			om/zi	18	100,0	1800
H	**Defrișarea culturii**		om/zi	2	90,0	**180**
I	**Cheltuieli de vânzări (marketing)**		lei			**100**
	Ambalaj		buc	20	5,0	100
	Transport la piață		lei			
	Arenda loc la piata, laborator, Certificare		lei			
J	**Impozite**		lei			**4469**
	(social, medical)	angajați	%			1469
	(funciar, pe venit (0%))	teren,venit	%			
	(TVA la procurări)		%	20%		0
	(TVA la livrări)		%	8%		3000
K	**Cheltuieli totale de producere**		lei			**27243**
L	**CHELTUIELI FIXE - pregătire a serei**					**2095**
	Procurarea peliculei (folosită 4 ani)		m²	1452	5,0	1815
	Acoperirea serei		om/zi	4	70,0	280
M	**Randament de gestionare, Profit**				**lei**	**8162,5**
	Pragul de rentabilitiate Recoltă				kg	5867,5
	Pragul de rentabilitate Preț				lei/kg	3,9
	Pragul de rentabilitate Suprafață				lei/m2	58,7

Elaborarea acestui ghid a fost posibilă datorită sprijinului acordat de poporul american prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) și Corporației Provocările Mileniului (MCC). Elaborarea conținutului a fost gestionată de compania DAI și nu reflectă neapărat viziunile oficiale ale USAID, MCC, DAI sau ale Guvernului SUA.